

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ  
ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N°1**

«27» օգոստոսի 2024թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էր տնօրենի պաշտոնակատար Մերգեյ Ավանեսյանը, ուսուցչի օգնական Արփինե Շատրյանը:**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )
2. 2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նախագահի ընտրություն և կազմի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
3. 2023-2024 ուսումնական տարվա կատարած աշխատանքների ամփոփում և նոր ուսումնական տարվա անելիքներն ու խնդիրները:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )
4. 3-րդ, 6-րդ և 8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման և նոր դասագրքերի հետ կապված հարցերի քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
5. 2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման ժամաքաժանման քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )
6. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նախագահի 2024-2025 ուսումնական տարվա աշխատանքային պլանի, առարկայական ծրագրերի, ուսումնական պլանի, օրացուցային-թեմատիկ պլանների, արտադասարանական խմբակների օրացուցային-թեմատիկ պլանների քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
7. Նախագծային աշխատանքների թեմաների, պլանների, թեմատիկ պլանների, դեկավարների, մատյանների և հանձնաժողովների կազմի քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
8. Ըստ նոր ՀՊԶ-ների 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում բնութագրիչների գնահատման չափանիշների հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
9. Երկարօրյա խմբերում աշակերտների ընդգրկվածություն:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
10. 2024-2025 ուսումնական տարվա ԱՈՒՊ-ների քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Շատրյան)
11. Ցուցադրական դասերի, դաս-միջոցառումների կազմակերպման նախնական քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
12. 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում դասալսումների, փոխադարձ դասալսումների իրականացում:

**Հսեցին 1.**

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

**Արտահայտվեցին՝**

**Որոշեցին՝**

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման 1-ին նիստի օրակարգը:

**Հսեցին 2.**

2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախագահի ընտրության և կազմի հաստատման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողն նշեց, որ «Ազգային երգ ու պար» առարկան, որ դասավանդվել է դպրոցական բաղադրիչի հաշվին, դուրս է մնացել ուսումնասիրվող առարկաների ցանկից և այլևս նոր ՀՊՁ-ներով դասավանդվող դասարաններում չի ուսումնասիրվում: Այնուհետև զեկուցողն առաջարկեց փոփոխություն չկատարել և արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախագահ թողնել Աննա Աբգարյանին: Զեկուցողը նշեց, որ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման կազմում ընդգրկված են «Ֆիզկուլտուրա», «ՆԶՊ», «Կերպարվեստ», «Երաժշտություն» առարկաները դասավանդող ուսուցիչները:

**Արտահայտվեցին՝**

Ռ. Արզումանյանը, Թ. Հովհաննիսյանը:

Արտահայտվողներն առաջարկեցին անփոփոխ թողնել արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախագահին և 2024-2025 ուսումնական տարում նույնպես առաջարկեցին Աննա Աբգարյանի թեկնածությունը, հաշվի առնելով նաև վերջինիս կողմից նախորդ ուսումնական տարում իրականացրած աշխատանքները:

**Որոշեցին՝**

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախագահ ընտրել Աննա Աբգարյանին և հաստատել մեթոդավորման նոր կազմը՝ ընդգրկելով «Ֆիզկուլտուրա», «ՆԶՊ», «Կերպարվեստ», «Երաժշտություն» առարկաները դասավանդող ուսուցիչներին:

**Հսեցին 3.**

2023-2024 ուսումնական տարվա կատարած աշխատանքների ամփոփման և նոր ուսումնական տարվա անելիքների ու խնդիրների մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը խոսեց 2023-2024 ուսումնական տարում մ/մ կատարած գործունեության կարևորության, ձեռքբերումների և հաջողությունների մասին: Մեթոդավորման անդամների կողմից կազմակերպվեց արդյունավետ քննարկում՝ 2023-2024 ուսումնական տարվա ընթացքում կատարված աշխատանքների և բացթողումների շուրջ: Քննարկվեցին նաև նոր ուսումնական տարվա անելիքներն ու սպասվող փոփոխությունների շուրջ կատարվելիք աշխատանքների մասին հարցերը:

**Արտահայտվեցին՝**

Ա. Հովսեփյանը, Ս. Միրզոյանը:

Արտահայտվողներն առաջարկեցին հիմք ընդունելով արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մ/մ նախագահի

հաշվետվությունը, ինչպես նաև մեթոդիավորման 2023-2024 ուսումնական տարվա կատարած աշխատանքները, հաշվի առնելով նաև առկա բացթողումները, գործունեությունը գնահատել լավ:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման 2023-2024 ուսումնական տարվա կատարողականը:

*Լսեցին 4.*

3-րդ, 6-րդ և 8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման և նոր դասագրքերի հետ կապված հարցերի քննարկում:

(գեկուցող՝ Ս.Ավանեսյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց, որ 2024-2025 ուսումնական տարվանից 3-րդ, 6-րդ և 8-րդ դասարաններում ևս ուսուցումը կիրականացվի նոր ՀՊԶ-ներին համապատասխան, հետևաբար անհրաժեշտ է ուսումնական գործընթացը սկսելուց առաջ քննարկել առաջացած հարցերը, ուսումնասիրել երաշխավորված դասագրքերն ու ծրագրերը հետագա խնդիրներից խուսափելու համար:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Աբգարյանը, Թ. Հովհաննիսյանը:

Արտահայտվողները կարևորեցին նախորդ ուսումնական տարվա ընթացքում կատարված աշխատանքներն ու արդյունքների ամփոփումը՝ կապված նոր ՀՊԶ-ների գործընթացի իրականացման հետ՝ 2-րդ, 5-րդ և 7-րդ դասարաններում:

Թամարա Հովհաննիսյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է ունեցած փորձը օգտագործել նաև գնահատումը ճիշտ կատարելու համար:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 3-րդ, 6-րդ և 8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման և նոր դասագրքերի հետ կապված հարցերի մասին քննարկման արդյունքները:

*Լսեցին 5.*

2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման ժամաքաժանման քննարկման մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը նշեց, որ 2023-2024 ուսումնական տարվա վերջին նիստում ներկայացվել և քննարկվել է արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման կազմում ընդգրկված առարկաների նախնական ժամաքաժանումը:

*Արտահայտվեցին՝*

Ս. Ավանեսյանը, Ռ. Արզումանյանը:

Սերգեյ Ավանեսյանը մանրամասն ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլանը, հատկապես ուշադրություն դարձրեց նոր ՀՊԶ-ներով դասավանդվող դասարաններին, որոնց դեպքում մանրամասն ներկայացրեց առարկայացանկը, շաբաթական ժամերի առավելագույն քանակը: Սերգեյ Ավանեսյանը նաև խոսեց դպրոցական և անհատական (ընտրովի) բաղադրիչների տրամադրման մասին, առաջարկեց դպրոցական բաղադրիչը տրամադրել հետևյալ սկզբունքով.

- 2-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 4 դասաժամը հատկացվում է՝ «Մայրենի» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Ես և շրջակա աշխարհը» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Տեխնոլոգիա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 3-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 3 դասաժամը հատկացվում է՝ «Մայրենի» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Ռուսաց լեզու» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 4-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 2 դասաժամը հատկացվում է՝ «Մայրենի» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ:

- 5-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 4 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Տեխնոլոգիա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 6-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 4 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Տեխնոլոգիա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 7-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 3 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Հայոց լեզու» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 8-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 3 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Գրականություն» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 9-րդ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչի 2.5 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Հանրահաշիվ» առարկային՝ 0.5 դասաժամ:

Մերգեյ Ավանեսյանն առաջարկեց նաև 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել հետևյալ սկզբունքով.

- 2-րդ դասարանում շաբաթական 3 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել արտադասարանական խմբակների իրականացմանը
- 3-րդ դասարանում շաբաթական 6 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել արտադասարանական խմբակների իրականացմանը
- 5-րդ դասարանում շաբաթական 8 դասաժամ (4 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել արտադասարանական խմբակների իրականացմանը, այդ թվում՝ «Առողջ ապրելակերպ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ:
- 6-րդ դասարանում շաբաթական 6 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել արտադասարանական խմբակների իրականացմանը, այդ թվում՝ «Առողջ ապրելակերպ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ:
- 7-րդ դասարանում շաբաթական 12 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 4-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել
  - արտադասարանական խմբակների իրականացման համար՝ շաբաթական 6 դասաժամ, այդ թվում՝ «Առողջ ապրելակերպ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ (1 կիսամյակի համար):
  - նախագծային աշխատանքների իրականացման համար՝ շաբաթական 6 դասաժամ:
- 8-րդ դասարանում շաբաթական 12 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 4-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել
  - արտադասարանական խմբակների իրականացման համար՝ շաբաթական 6 դասաժամ, այդ թվում՝ «Առողջ ապրելակերպ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում

շաբաթական 1 դասաժամ (1 կիսամյակի համար) և «Մասնագիտական կողմնորոշման ակումբ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ (2 կիսամյակի համար):

- նախագծային աշխատանքների իրականացման համար՝ շաբաթական 6 դասաժամ:

### **Որոշեցին՝**

1. Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա ավետի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդականական կազմում ընդգրկված առարկաների ժամաքաժանումը (կցվում է):

2. Դպրոցական բաղադրիչը տրամադրել հետևյալ սկզբունքով.

- 2-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 4 դասաժամը հատկացվում է՝ «Մայրենի» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Ես և շրջակա աշխարհը» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Տեխնոլոգիա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 3-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 3 դասաժամը հատկացվում է՝ «Մայրենի» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Ռուսաց լեզու» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 4-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 2 դասաժամը հատկացվում է՝ «Մայրենի» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 5-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 4 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Տեխնոլոգիա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 6-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 4 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Մաթեմատիկա» առարկային՝ 1 դասաժամ, «Տեխնոլոգիա» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 7-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 3 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Հայոց լեզու» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 8-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչի 3 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Գրականություն» առարկային՝ 1 դասաժամ:
- 9-րդ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչի 2.5 դասաժամը հատկացվում է՝ «Անգլերեն» առարկային՝ 2 դասաժամ, «Հանրահաշիվ» առարկային՝ 0.5 դասաժամ:

3. Անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել հետևյալ սկզբունքով.

- 2-րդ դասարանում շաբաթական 3 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել արտադասարանական խմբակների իրականացմանը
- 3-րդ դասարանում շաբաթական 6 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել արտադասարանական խմբակների իրականացմանը
- 5-րդ դասարանում շաբաթական 8 դասաժամ (4 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել արտադասարանական խմբակների իրականացմանը, այդ թվում՝ «Առողջ ապրելակերպ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ:

- 6-րդ դասարանում շաբաթական 6 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 2-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել արտադասարանական խմբակների իրականացմանը, այդ թվում՝ «Առողջ ապրելակերպ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ:
- 7-րդ դասարանում շաբաթական 12 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 4-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել՝
  - արտադասարանական խմբակների իրականացման համար՝ շաբաթական 6 դասաժամ, այդ թվում՝ «Առողջ ապրելակերպ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ (1 կիսամյակի համար):
  - նախագծային աշխատանքների իրականացման համար՝ շաբաթական 6 դասաժամ:
- 8-րդ դասարանում շաբաթական 12 դասաժամ (3 դասարան, յուրաքանչյուրը՝ 4-ական դասաժամ) անհատական (դպրոցական) բաղադրիչը տրամադրել՝
  - արտադասարանական խմբակների իրականացման համար՝ շաբաթական 6 դասաժամ, այդ թվում՝ «Առողջ ապրելակերպ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ (1 կիսամյակի համար) և «Մասնագիտական կողմնորոշման ակումբ» պարտադիր խմբակին՝ յուրաքանչյուր դասարանում շաբաթական 1 դասաժամ (2 կիսամյակի համար):
  - նախագծային աշխատանքների իրականացման համար՝ շաբաթական 6 դասաժամ:

## ***Լսեցին 6.***

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավարման նախագահի 2024-2025 ուսումնական տարվա աշխատանքային պլանի, առարկայական ծրագրերի, ուսումնական պլանի, օրացուցային-թեմատիկ պլանների, արտադասարանական խմբակների օրացուցային-թեմատիկ պլանների քննարկման մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավարման նախագահի 2024-2025 ուսումնական տարվա աշխատանքային պլանը, դրանով նախատեսված հիմնական աշխատանքները: Զեկուցողը նշեց, որ օրացուցային-թեմատիկ պլանները կազմվել են առարկայական չափորոշիչներին, ծրագրերին համապատասխան: Արտադասարանական խմբակների օրացուցային-թեմատիկ պլանները կազմվել են ուսուցիչների կողմից, հիմք ընդունելով երաշխավորված ծրագրերը:

## ***Արտահայտվեցին՝***

Ա. Հովսեփյանը, Ս. Ավանեսյանը:

Արտահայտվողները նշեցին, որ առարկայական օրացուցային-թեմատիկ պլանները, կազմվել են առաջնորդվելով նախարարության կողմից հաստատված ծրագրերով, ինչպես նաև հիմք ընդունելով դպրոցում կիրառվող և հաստատված դասագրքերն ու նոր չափորոշչային պահանջները և ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի 2024 թվականի օգոստոսի 14-ի հրամանի պահանջները:

## ***Որոշեցին՝***

Հավանության արժանացնել արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավարման նախագահի 2024-2025 ուսումնական տարվա աշխատանքային պլանը, առարկայական ծրագրերը, օրացուցային-թեմատիկ պլանները, առարկայական խմբակների օրացուցային-թեմատիկ պլանները և ուսումնական պլանը:

## **Լսեցին 7.**

Նախագծային աշխատանքների թեմաների, պլանների, թեմատիկ պլանների, ղեկավարների, մատյանների և հանձնաժողովների կազմի քննարկում:

(գեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը կարևորեց նախագծային աշխատանքների կազմակերպման փորձը 2023-2024 ուսումնական տարվա ընթացքում և առաջարկեց առաջնորդվել նախորդ տարի 7-րդ դասարաններում իրականացրած աշխատանքների կազմակերպման փորձով: Հիշեցրեց նախագծային աշխատանքներ կատարելու կարգը, նշեց, որ մասնախմբի անդամների կողմից 7-րդ և 8-րդ դասարանների համար ներկայացվել են համապատասխան թեմաները: Զեկուցողը ներկայացրեց, որ ուսուցիչներն աշակերտական չաթերին են ուղարկել յուրաքանչյուր դասարանի համար նախատեսված թեմաները, ղեկավարներին, և արդեն իսկ աշակերտները բաժանվել են խմբերի, ընտրել են իրենց թեմաները և ղեկավարներին:

Զեկուցողը նաև նշեց Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր և այլընտրանքային ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում ուսումնական խմբակների ձևավորման ու գործունեության և ուսումնական նախագծերի իրականացման կարգը, ինչպես նաև առաջարկեց, հիմք ընդունելով վերոնշյալ կարգը նախագծային աշխատանքների պաշտպանություններն իրականացնել առարկայական հանձնաժողովներով, որի կազմում առաջարկեց ընդգրկել տվյալ առարկայի կամ առարկաների ուսուցիչները, մեթոդական միավորման նախագահը, նույն կամ հարակից առարկայի ուսուցիչները, տնօրենի տեղակալը:

Զեկուցողը ներկայացրեց նաև նախագծային աշխատանքների գնահատման կարգը, որը սահմանված է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի նախագծային ուսուցման հայեցակարգի և ուսուցիչների վերապատրաստման մոդուլի հաստատման մասին հրամանում:

## **Արտահայտվեցին՝**

Ս. Միրզոյանը, Ա. Աբգարյանը:

Արտահայտվողները կարևորվեցին Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր և այլընտրանքային ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում ուսումնական խմբակների ձևավորման ու գործունեության և ուսումնական նախագծերի իրականացման կարգի պահանջները, դրանց իրականացումը, ինչպես նաև բոլորի ուշադրությունը հրավիրեց այն պահանջին, որ 7-րդ և 8-րդ դասարանում յուրաքանչյուր սովորող տարեկան իրականացնում է առնվազն մեկ ուսումնական նախագիծ՝ իր ընտրած առարկայից (առարկաներից):

## **Որոշեցին՝**

Հավանության արժանացնել նախագծային աշխատանքների թեմաները, պլանները, թեմատիկ պլանները, ղեկավարներին, մատյանները և հանձնաժողովների կազմը (կցվում է):

## **Լսեցին 8.**

Ըստ նոր ՀՊԶ-ների 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում գնահատման չափանիշների հաստատման մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը նշեց, որ անհրաժեշտ է հիմք ընդունել Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների գնահատման չափանիշները և 2024-2025 ուսումնական տարում նոր ՀՊԶ-ներով դասավանդվող դասարաններում աշակերտների գնահատումն իրականացնել այդ չափանիշներին համապատասխան: Ըստ այդ չափանիշների 2024-2025 ուսումնական տարում 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ըստ նպատակի՝ կիրառվում է սովորողների գնահատման երեք տեսակ.

1) հայտորոշիչ գնահատում,

2) ձևավորող գնահատում,

3) ամփոփիչ գնահատում (միավորային և բնութագրող):

Հայտորոշիչ գնահատման ձևն ընտրում է ուսուցիչը: Հայտորոշիչ գնահատման համար կարող են օգտագործվել հետևյալ ձևերը՝

- 1) թեստ կամ գրավոր այլ աշխատանք.
- 2) բանավոր հարցում.
- 3) բաց հարցերով քննարկում.
- 4) և ուսուցչի ընտրությամբ ցանկացած այլ ձև:

Ձևավորող գնահատումն իրականացվում է ուսուցչի և սովորողի (ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում) կողմից: Ձևավորող գնահատման համար կարող են օգտագործվել հետևյալ ձևերը.

- 1) գրավոր կարճ հարցում (թեստ).
- 2) բանավոր հարցում.
- 3) գրավոր աշխատանք.
- 4) գործնական (լաբորատոր) աշխատանք.
- 5) տնային աշխատանք.
- 6) նախագծային աշխատանք.
- 7) քննարկում, բանավեճ.
- 8) և ուսուցչի ընտրությամբ ցանկացած այլ ձև:

Ձևավորող գնահատում իրականացնելիս միավոր չի նշանակվում:

Ամփոփիչ (միավորային և բնութագրող) գնահատման ձևերը սահմանում է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունը, իսկ մեթոդներն ընտրում է ուսուցիչը՝ հետևյալ առաջարկվող մեթոդներից.

- 1) թեստ կամ գրավոր այլ աշխատանք.
- 2) բանավոր հարցում.
- 3) բաց հարցերով քննարկում.
- 4) քննարկում, բանավեճ
- 5) գրավոր կարճ հարցում (թեստ).
- 6) գործնական (լաբորատոր) աշխատանք.
- 7) տնային աշխատանք.
- 8) նախագծային աշխատանք.
- 9) բնութագրող (այն դասարաններում, որտեղ ամփոփումն իրականացվում է բնութագրիչների միջոցով)
- 10) հնգյակի մեթոդ
- 11) ԳՈՒՄ (Գիտեմ-Ուզում եմ սովորել-Սովորել եմ)
- 12) մտածիր-զույգ կազմիր-հաղորդիր
- 13) խճանկար
- 14) պրիզմա
- 15) Վենի դիագրամ
- 16) T-աձև աղյուսակ
- 17) ելքի քարտերի լրացում
- 18) ձևագնդի
- 19) մտածող գլխարկներ
- 20) մտազրոհ (մտքերի հոսք)
- 21) կենտրոններով աշխատանք
- 22) Ֆրայերի մեթոդ
- 23) գիտելիքի դոմինո
- 24) երկու բան
- 25) վարդ, փուշ, բողբոջ
- 26) տասը տարի անց

- 27) սկսել, դադարեցնել, պահել
- 28) մետախմացության թերթիկ
- 29) ինձնից առաջ հարցրու երեք հոգու
- 30) դասի զեկուցող
- 31) Ես-Դու-Մենք
- 32) լուսակիր
- 33) կիսատ նախադասություն
- 34) «Խաթարված հերթականություն»
- 35) Միավորային գնահատման իրականացում Quizizz և առցանց այլն գործիքի միջոցով
- 36) և ուսուցչի ընտրությամբ ցանկացած այլ ուսուցման մեթոդներ ու հնարներ: Ամփոփիչ (միավորային և բնութագրող) գնահատման մեթոդները կարող են լրացվել կամ փոփոխվել ուսումնական տարվա ընթացքում՝ ուսուցչի հայեցողությամբ:

Միավորային գնահատումը կարող է իրականացվել գնահատման հետևյալ ձևերով՝

- 1) թեստ.
- 2) բանավոր հարցում.
- 3) գրավոր աշխատանք.
- 4) գործնական (լաբորատոր) աշխատանք.
- 5) նախագծային աշխատանք.
- 6) և ուսուցչի ընտրությամբ ցանկացած այլ ձև:

Սովորողի կիսամյակային գնահատականը ձևավորվում է Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների գնահատման չափանիշների 38-րդ կետում սահմանված և ուսուցչի կողմից ընտրված գնահատման ձևերից ստացած գնահատականների միջին թվաբանականով, ինքնաշխատ եղանակով:

#### ***Արտահայտվեցին՝***

Ա. Աբգարյանը

Արտահայտվողը նշեց, որ նախորդ տարի նույնպես նոր ՀՊԶ-ներով ուսուցանվող դասարաններում կիրառվել են գնահատման վերոնշյալ չափանիշները, որոնք արդարացրել են իրենց: Արտահայտվողն առաջարկեց ինչպես նախորդ ուսումնական տարվա ընթացքում, այս ուսումնական տարվա ընթացքում նույնպես ձեռքի տակ ունենալ Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների գնահատման չափանիշները և ըստ անհրաժեշտության օտգվել դրանից՝ պահպանելով համապատասխան սկզբունքները, ինչպես նաև առաջարկեց հավանության արժանացնել առաջարկվող ձևերն ու մեթոդները և սույն հարցը քննարկել նաև մանկավարժական խորհրդի նիստում:

#### ***Որոշեցին՝***

Հաստատել նոր ՀՊԶ-ների՝ համաձայն 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում գնահատման չափանիշները՝ հիմք ընդունելով Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների գնահատման չափանիշները, ինչպես նաև արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղարկման կազմում ընդգրկված առարկաների համար կիրառել հետևյալ գնահատման ձևերը, մեթոդները, հնարները.

2024-2025 ուսումնական տարում 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ըստ նպատակի՝ կիրառվում է սովորողների գնահատման երեք տեսակ.

- 1) հայտորոշիչ գնահատում,
- 2) ձևավորող գնահատում,

3) ամփոփիչ գնահատում (միավորային և բնութագրող):

Հայտորոշիչ գնահատման ձևն ընտրում է ուսուցիչը: Հայտորոշիչ գնահատման համար կարող են օգտագործվել հետևյալ ձևերը՝

- 1) թեստ կամ գրավոր այլ աշխատանք.
- 2) բանավոր հարցում.
- 3) բաց հարցերով քննարկում.
- 4) և ուսուցչի ընտրությամբ ցանկացած այլ ձև:

Ձևավորող գնահատումն իրականացվում է ուսուցչի և սովորողի (ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում) կողմից: Ձևավորող գնահատման համար կարող են օգտագործվել հետևյալ ձևերը.

- 1) գրավոր կարճ հարցում (թեստ).
  - 2) բանավոր հարցում.
  - 3) գրավոր աշխատանք.
  - 4) գործնական (լաբորատոր) աշխատանք.
  - 5) տնային աշխատանք.
  - 6) նախագծային աշխատանք.
  - 7) քննարկում, բանավեճ.
  - 8) և ուսուցչի ընտրությամբ ցանկացած այլ ձև:
- Ձևավորող գնահատում իրականացնելիս միավոր չի նշանակվում:

Ամփոփիչ (միավորային և բնութագրող) գնահատման ձևերը սահմանում է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունը, իսկ մեթոդներն ընտրում է ուսուցիչը՝ հետևյալ առաջարկվող մեթոդներից.

- 1) թեստ կամ գրավոր այլ աշխատանք.
- 2) բանավոր հարցում.
- 3) բաց հարցերով քննարկում.
- 4) քննարկում, բանավեճ
- 5) գրավոր կարճ հարցում (թեստ).
- 6) գործնական (լաբորատոր) աշխատանք.
- 7) տնային աշխատանք.
- 8) նախագծային աշխատանք.
- 9) բնութագրող (այն դասարաններում, որտեղ ամփոփումն իրականացվում է բնութագրիչների միջոցով)
- 10) հնգյակի մեթոդ
- 11) ԳՈՒՄ (Գիտեմ-Ուզում եմ սովորել-Սովորել եմ)
- 12) մտածիր-զույգ կազմիր-հաղորդիր
- 13) խճանկար
- 14) պրիզմա
- 15) Վենի դիագրամ
- 16) T-աձև աղյուսակ
- 17) ելքի քարտերի լրացում
- 18) ձնագնդի
- 19) մտածող գլխարկներ
- 20) մտազրոհ (մտքերի հոսք)
- 21) կենտրոններով աշխատանք
- 22) Ֆրայերի մեթոդ
- 23) գիտելիքի դոմինո
- 24) երկու բան
- 25) վարդ, փուշ, բողբոջ
- 26) տասը տարի անց

- 27) սկսել, դադարեցնել, պահել
- 28) մետախմացության թերթիկ
- 29) ինձնից առաջ հարցրու երեք հոգու
- 30) դասի զեկուցող
- 31) Ես-Դու-Մենք
- 32) լուսակիր
- 33) կիսատ նախադասություն
- 34) «Խաթարված հերթականություն»
- 35) Միավորային գնահատման իրականացում Quizizz և առցանց այլն գործիքի միջոցով
- 36) և ուսուցչի ընտրությամբ ցանկացած այլ ուսուցման մեթոդներ ու հնարներ: Ամփոփիչ (միավորային և բնութագրող) գնահատման մեթոդները կարող են լրացվել կամ փոփոխվել ուսումնական տարվա ընթացքում՝ ուսուցչի հայեցողությամբ:

Միավորային գնահատումը կարող է իրականացվել գնահատման հետևյալ ձևերով՝

- 1) թեստ.
- 2) բանավոր հարցում.
- 3) գրավոր աշխատանք.
- 4) գործնական (լաբորատոր) աշխատանք.
- 5) նախագծային աշխատանք.
- 6) և ուսուցչի ընտրությամբ ցանկացած այլ ձև:

Սովորողի կիսամյակային գնահատականը ձևավորվում է Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների գնահատման չափանիշների 38-րդ կետում սահմանված և ուսուցչի կողմից ընտրված գնահատման ձևերից ստացած գնահատականների միջին թվաբանականով, ինքնաշխատ եղանակով:

## **Լսեցին 9.**

Երկարորյա խմբերում աշակերտների ընդգրկվածության մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը նշեց, որ երկարորյա ուսուցումն իրականացվում է 2023 թվականի սեպտեմբերի 4-ին №113-Ն որոշման համաձայն, որով հաստատվել է Հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում երկարորյա ուսուցման կազմակերպման կարգը: Համապատասխան այդ կարգի երկարորյա ուսուցումը կազմակերպվում է երկարորյա խմբերում, որոնք ստեղծվում են՝

1) սովորողի ծնողի դիմումի հիման վրա՝  
ա. ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներում ընտանիքին համակողմանի օգնություն ցուցաբերելու.

բ. դասապատրաստումներին աջակցելու.

գ. ինքնուրույն սովորելու կարողությունները զարգացնելու նպատակներով:

2) Երկարորյա ուսուցումը կազմակերպվում է նաև հանրակրթության պետական չափորոշչի ներդրման շրջանակներում ուսումնառության ցածր արդյունք արձանագրած սովորողների առաջադիմության բարելավման նպատակով:

Զեկուցողը բոլորի ուշադրությունը հրավիրեց ուսումնառության ցածր արդյունք արձանագրած սովորողների ներգրավվածության վրա, շեշտեց, որ համապատասխան կարգի ՀՊԶ-ի ներդրման ժամանակացույցով սահմանված դասարաններում ՀՊԶ-ի պահանջներին համապատասխան սովորողի ուսումնառության ցածր արդյունքների դեպքում առարկայական ծրագրի

յուրացումը ապահովելու նպատակով կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգի տվյալների հիման վրա տվյալ առարկան դասավանդող ուսուցիչը կամ սովորողի դասդեկը երկարօրյա ուսուցում կազմակերպելու համար դիմում է տնօրենին՝

1) այն դասարաններում, որտեղ չի իրականացվում միավորային գնահատում, սովորողների կողմից որևէ առարկայից առաջադիմության բնութագրող գնահատման միջոցով արձանագրված ցածր արդյունքներ ունենալու.

2) այն դասարաններում, որտեղ իրականացվում է միավորային գնահատում, սովորողների կողմից որևէ առարկայից 2 անգամ անընդմեջ 1-3 գնահատական ստանալու դեպքերում: Ձեկուցողն առաջարկեց ուսուցման ընթացքում դիտարկել այն աշակերտներին, որոնք ուսումնառության ընթացքում հայտորոշիչ և ձևավորող գնահատումներից, ինչպես նաև բանավոր հարցումներից գրանցում են ցածր արդյունքներ, նրանց կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում՝ էլեկտրոնային մատյանում տվյալ թեմաներից գնահատել 1-3 գնահատական, այսպիսով ապահովել 2 անգամ անընդմեջ 1-3 գնահատական ստանալու պայմանը և այդպիսով տվյալ աշակերտին ընդգրկել երկարօրյա խմբերում:

*Արտահայտվեցին՝*

ՄՄ անդամները

Արտահայտվողները նշեցին, որ պետք է դիտարկել հետ մնացող աշակերտներին, ուսումնառության ընթացքում հայտորոշիչ և ձևավորող գնահատումներից, ինչպես նաև բանավոր հարցումներից ցածր արդյունքներ գրանցած աշակերտներին ընդգրկել երկարօրյա խմբերում:

*Որոշեցին՝*

1. Դպրոցում երկարօրյա ուսուցումն իրականացնել Հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում երկարօրյա ուսուցման կազմակերպման կարգի համաձայն:

2. Ուսուցման ընթացքում դիտարկել այն աշակերտներին, որոնք ուսումնառության ընթացքում հայտորոշիչ և ձևավորող գնահատումներից, ինչպես նաև բանավոր հարցումներից գրանցում են ցածր արդյունքներ, նրանց կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում՝ էլեկտրոնային մատյանում տվյալ թեմաներից գնահատել 1-3 գնահատական, այսպիսով ապահովել 2 անգամ անընդմեջ 1-3 գնահատական ստանալու պայմանը և այդպիսով տվյալ աշակերտին ընդգրկել երկարօրյա խմբերում:

*Լսեցին 10.*

2024-2025 ուսումնական տարվա ԱՌԻՊ-ների քննարկում:

(գեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

Ձեկուցողը ներկայացրեց ԱՌԻՊ-ների լրացման նոր կարգը, 2024-2025 ուսումնական տարում ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ իրականացվող հիմնական աշխատանքները, այդ աշակերտների համար պարզեցման եղանակները, ինչպես նաև կոնկրետ օրինակներով ներկայացրեց ԱՌԻՊ-ների լրացումը: Ձեկուցողը նշեց նաև, որ 2024-2025 ուսումնական տարվա մեկնարկին դպրոցն ունի 20 կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտ, որոնց հետ աշխատանքն անհրաժեշտ է իրականացնել հատուկ սահմանված կարգով: Ձեկուցողն առանձին-առանձին անդրադարձ կատարեց բոլոր աշակերտներին և նշեց նրանց հետ իրականացվող աշխատանքների գրաֆիկը:

*Արտահայտվեցին՝*

Մերգեյ Ավանեսյանը

Մերգեյ Ավանեսյանը նշեց, որ դպրոցում ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ աշխատանքները միշտ պատշաճ են իրականացվել ու նախորդ ուսումնական տարին էլ բացառություն չէ: Առանձնահատուկ անդրադարձ կատարվեց ծանր խնդրով աշակերտներին, որոնց հետ աշխատանքն առանձնահատուկ հմտություններ են պահանջում: Արտահայտվողը կարևորեց, որ ԱՌԻՊ-ները լրացվեն նոր կարգին համապատասխան, պարզեցումները կատարվեն հիմք

ընդունելով ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների կարողություններն ու  
ընդունակությունները: Սերգեյ Ավանեսյանը կարևորեց նաև դիտարկման  
թերթիկների լրացումը, ուսուցչի օգնականների, հատուկ մանկավարժի ու  
հոգեբանի հետ համատեղ ու համագործակցային աշխատանքը:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն ԱՌԻՊ-ների լրացման նոր կարգը, աշխատանքներն ու  
պարզեցումներն իրականացնել սահմանված պահանջներին  
համապատասխան, սահմանված կարգով կիրառել դիտարկման թերթիկները:

*Լսեցին 11.*

Ցուցադրական դասերի, դաս-միջոցառումների կազմակերպման մասին  
հարցը:

(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը նշեց ցուցադրական դասերի, դաս-միջոցառումների  
կազմակերպման անհրաժեշտության մասին, քանի որ դասի այս տիպերը  
լինում են օրինակելի, ուսուցանող, որտեղ հաշվի են առնվում դասապրոցեսի  
կազմակերպման համար անհրաժեշտ բոլոր մանրությունները: Կարևորվեց նաև  
բաց դասերի կազմակերպումը, քանի որ հնարավորություն է ստեղծվում  
ուսուցիչների ձեռք բերած դրական փորձը տարածել և մասայականացնել:  
Զեկուցողը ներկայացրեց նաև բաց դասերի, բաց դաս-միջոցառումների,  
միջոցառումների ժամանակացույցի նախագիծը:

*Արտահայտվեցին՝*

Թ. Հովհաննիսյանը, Ս. Միրզոյանը:

Արտահայտվողները առաջարկեցին ինչպես նախորդ ուսումնական տարվա  
ընթացքում, 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում նույնպես  
առաջորդվել նույն սկզբունքով և բաց դասերը, բաց դաս-դաս միջոցառումներն  
իրականացնել սահմանված ժամանակացույցին համապատասխան:

*Որոշեցին՝*

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության  
առարկաների մեթոդիավորման անդամ ուսուցիչների կողմից անցկացնել  
բաց դասեր, բաց դաս-դաս միջոցառումներ՝ ժամանակացույցի համաձայն, որը  
կցվում է:

*Լսեցին 12.*

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում դասալսումների, փոխադարձ  
դասալսումների իրականացման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը նշեց, որ 2021-2022 ուսումնական տարվանից սկսած դպրոցում  
դասալսումները, այդ թվում՝ փոխադարձ դասալսումներն արձանագրվում են  
հատուկ արձանագրությունների թղթում, որտեղ սահմանված են  
չափանիշներ, որոնց համապատասխան գնահատվում են դասալսվողները:  
Ավանեսյանը հավելեց, որ արձանագրության ձևանմուշը  
համապատասխանում է կարգի պահանջներին, ինչպես նաև առաջարկեց 1  
կիսամյակի ընթացքում յուրաքանչյուր ուսուցչի մոտ իրականացնել  
նվազագույնը 3 դասալսում, այդ թվում՝ փոխադարձ դասալսում դպրոցի  
ձևանմուշի պահանջներին համապատասխան, դրանք արձանագրել  
արձանագրությունների համապատասխան ձևանմուշների մեջ, իսկ  
կիսամյակի ավարտին դրանք սահմանված կարգով արխիվացնել:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Հովսեփյանը:

Արտահայտվողները նշեցին, որ նախորդ երկու ուսումնական տարիների  
փորձը դրական է և նպատակահարմար գտան 2024-2025 ուսումնական  
տարվա ընթացքում նույնպես աշխատել նույն սկզբունքով:

Որոշեցին՝

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում դասալսումները, այդ թվում՝ փոխադարձ դասալսումներն արձանագրել հատուկ արձանագրությունների թղթում, որտեղ սահմանված են չափանիշներ, որոնց համապատասխան գնահատվում են դասալսվողները, 1 կիսամյակի ընթացքում յուրաքանչյուր ուսուցչի մոտ իրականացնել նվազագույնը 3 դասալսում դպրոցի կողմից մշակված ձևաթղթով, այդ թվում՝ փոխադարձ դասալսում: Կիսամյակների և ուսումնական տարվա ավարտին ամփոփել դասալսումները և ներկայացնել մանկավարժական խորհրդի ամփոփիչ նիստում:

|              |              |
|--------------|--------------|
| Մ/Մ նախագահ՝ | Ա. Աբգարյան  |
| Տնօրենի Ժ/Պ՝ | Ս. Ավանեսյան |

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ  
ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N°2**

«26» սեպտեմբերի 2024թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էր տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը:**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղարկման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղարկման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. Դասալսումների և փոխադարձ դասալսումների իրականացում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
4. ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ ուսումնական գործընթացի պատշաճ իրականացում:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
5. Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

**Հսեցին 1.** Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղարկման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝** Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:  
Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղարկման 2-րդ նիստի օրակարգը:

**Հսեցին 2.** Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղարկման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)  
Զեկուցողը ներկայացրեց արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղարկման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները, անդրադարձավ կատարված աշխատանքներին և նշեց, որ նախատեսված աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված ժամկետներում:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝** Ընդունել ի գիտություն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղարկման նախորդ նիստի

որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

### **Լսեցին 3.**

Դասալսումների և փոխադարձ դասալսումների իրականացման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը կարևորեց փոխադարձ դասալսումների կազմակերպման հետ կապված աշխատանքները: Բոլորի ուշադրությունը հրավիրեց հատկապես 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում իրականացվելիք դասալսումներին, նշեց, որ անհրաժեշտ է կիրառել նախորդ ուսումնական տարվա փորձը, քանի որ իրականացված աշխատանքները փաստում են, նոր չափորոշչային դասարաններում, մի շարք դժվարություններ հաղթահարվել են դասալսումների արդյունքում վեր հանված, քննարկված հարցերի պատասխանները գտնելուց հետո: Առաջարկվեց լինել ավելի ուշադիր 3-րդ, 6-րդ և 8-րդ դասարաններում կատարվող դասալսումների ժամանակ, իրականացնել քննարկումներ ավելի մանրամասն՝ մասնակից դարձնելով նաև մյուս ուսուցիչներին և քննարկումների ժամանակ վեր հանել առաջացած խնդիրները:

### **Արտահայտվեցին՝**

Ա. Հովսեփյանը, Ս. Ավանեսյանը, Թ. Հովհաննիսյանը:

Սերգեյ Ավանեսյանն առաջարկեց լինել ավելի ուշադիր 3-րդ, 6-րդ և 8-րդ դասարաններում կատարվող դասալսումների ժամանակ, աջակցել ուսուցիչներին հենց այս դասարանների դասագրքերի հետ կապված ծրագրային պահանջների կատարման համար: Անհրաժեշտ համարեց, որ փոխադարձ դասալսումների արդյունքում ուսուցիչները քննարկեն առաջացած խնդիրները և աշխատանքները կազմակերպեն ընդհանուր որոշումներ կայացնելուց հետո:

Թամարա Հովհաննիսյանը կարևորեց դասալսումների արդյունավետությունը, հատկապես կարևորելով 3-րդ, 6-րդ և 8-րդ դասարաններում այս ուսումնական տարում ուսումնասիրության անհրաժեշտությունը՝ նոր ՀՊՉ-ների ներդրման հետ կապված: Հավելեց, որ ինչպես նախորդ ուսումնական տարվա ընթացքում են կազմակերպվել աշխատանքները, այս տարի ևս շարունակել աշխատել համագործակցային սկզբունքներին հետևելով:

Արտուր Հովսեփյանը հավելեց, որ կարևոր է համարում դասալսումների իրականացումը, քանի որ դրանց ընթացքում և՛ դասալսողը, և՛ դասալսվողը նոր մեթոդներ, հնարներ են սովորում: Հովհաննիսյանը կարևորեց դասալսումներից հետո պարտադիր կազմակերպվող քննարկումների ընթացքում վեր հանվող խնդիրների մասին բարձրաձայնելը:

### **Որոշեցին՝**

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում յուրաքանչյուր ուսուցչի մոտ իրականացնել նվազագույնը երեք դասալսում՝ մշակված դասալսման թերթիկի պահանջներին համապատասխան, հաճախակի կազմակերպել փոխադարձ դասալսումներ, կատարել քննարկումներ հատկապես ուշադրություն դարձնելով 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ուսումնասիրվող առարկաներին:

### **Լսեցին 4.**

ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ ուսումնական գործընթացի պատշաճ իրականացման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը կարևորեց ուսուցիչ-ուսուցչի օգնական-հատուկ մանկավարժ-հոգեբան համագործակցությունը, նշեց, 2024-2025 ուսումնական տարում տեղի ունեցած փոփոխությունների մասին: Զեկուցողը հավելեց, որ կարևոր է համարում ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ աշխատանքը, ներկայացրեք ուսումնական տարվա մեկնարկից սկսած ԱՌԻՊ-ների լրացման ընթացքը, նշեց, որ նոր ԱՌԻՊ-ների լրացումն աշխատատար չէ և բավականին արագ

ուսուցիչները կարողանում են սահմանել իրենց նպատակները: Ձեկուցողը բոլորի ուշադրությունը հրավիրեց նաև ուսուցիչ-ծնող համագործակցությանը: Առաջարկեց հաճախակի կազմակերպել քննարկումներ ուսուցչի, ուսուցչի օգնականների, հոգեբանի, հատուկ մանկավարժի և ծնողների միջև՝ առաջացած հնարավոր խնդիրները լուծելու նպատակով:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Աբգարյանը, Ս. Միրզոյանը:

Արտահայտվողները նշեցին, որ հաճախակի են հանդիպում խնդիրներ, երբ ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ աշխատանքը որոշակի կերպով չի հաջողվում, կապված նրանց ուշ գնահատման, խնդիրների վեր հանման հետ, ինչպես նաև կախված ԿԱՊԿՈՒ աշակերտի խնդիրներից:

Միրզոյանը նշեց, որ կան ԿԱՊԿՈՒ աշակերտներ, որոնց հետ աշխատանքը բարդ է ոչ միայն ուսուցչի, այլ նաև ուսուցչի օգնականի համար: Առաջարկեց ավելի սերտորեն համագործակցել ԳՏՄԱԿ-ի ներկայացուցիչների հետ, որպեսզի տվյալ աշակերտներին հնարավոր լինի հնարավորինս ավելի մասնակից դարձնել դասապրոցեսին և ապահովել ԱՌԻՊ-ով, օրվա դասի պլանով սահմանված նպատակները:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն գեկույցը, ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպել հանդիպումներ ուսուցիչ-ուսուցչի օգնական-հատուկ մանկավարժ ձևաչափով:

*Լսեցին 5.*

Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Ձեկուցողը ներկայացրեց մատենավարության նոր կարգը: 2024-2025 ուսումնական տարվա համար մատենավարության իրականացման համար անհրաժեշտ է աշխատանքները իրականացնել նոր պահանջներին համապատասխան: Անհրաժեշտ է նաև ուշադրություն դարձնել նոր չափորոշային դասարաններում գնահատման հետ կապված փոփոխություններին:

*Արտահայտվեցին՝*

Ս. Ավանեսյանը, Ռ. Արզումանյանը:

Ավանեսյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է գրանցումները կատարել հաստատված և ներբեռնված ՕԹՊ-ներին համապատասխան, ինչպես նաև մեթոդավարման նախագահին հանձնարարեց ամենշաբաթյա ստուգումներ իրականացնել և դրանց ամփոփ տվյալները ներկայացնել ուսումնական մասին:

Արզումանյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է լինել ավելի ուշադիր և սահմանված աշխատանքները կատարել ժամանակին և առաջարկեց, որ առաջացած խնդիրների դեպքում դիմեո ուսումնական մաս՝ ճիշտ խորհրդատվություն ստանալու համար:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն մատյանների ընթացիկ ստուգման արդյունքները, մեթոդավարման նախագահի կողմից իրականացնել Էլեկտրոնային մատյանների ամենշաբաթյա ստուգումներ, դրանց արդյունքներով ի հայտ եկած խնդիրները ներկայացնել տնօրենի ժամանակավոր պաշտոնակատարին, կազմակերպել խորհրդատվություն և աջակցել ուսուցիչներին առաջացած խնդիրների դեպքում:

Մ/Մ նախագահ՝

Ա. Աբգարյան

Տնօրենի Ժ/Պ՝

Ս. Ավանեսյան

**«ԳՈՐԻՄԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ  
ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N°3**

«24» հոկտեմբերի 2024թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էր տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը:**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախափորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. Առարկայական օլիմպիադայի մասնակից երեխաների հետ աշխատանքների կազմակերպում օլիմպիադայի դպրոցական փուլի կազմակերպում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
4. Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
5. 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողություն:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
6. 2-8-րդ դասարաններում «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների դրվածքի ուսումնասիրություն:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

**Լսեցին 1.**

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախափորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝**

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախափորման 3-րդ նիստի օրակարգը:

**Լսեցին 2.**

Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախափորման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները, անդրադարձավ կատարված աշխատանքներին և նշեց, որ նախատեսված աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված

Ժամկետներում:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

**Լսեցին 3.**

Առարկայական օլիմպիադայի մասնակից երեխաների հետ աշխատանքների կազմակերպման, օլիմպիադայի դպրոցական փուլի կազմակերպման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողն առաջարկեց ճիշտ և համակարգված կազմակերպել օլիմպիադայի դպրոցական փուլին մասնացկող աշակերտների հետ տարվող աշխատանքները: Շաբաթվա ընթացքում առնվազն երկու անգամ ստուգել տրված հանձնարարությունների կատարումը և ըստ մշակված պլանի շարունակել աշխատանքները: Զեկուցողը նշեց, որ առարկայական օլիմպիադաների դպրոցական փուլի կազմակերպումը նպատակահարմար է, որ իրականացնեն մեթոդիավորման նախագահը, տվյալ առարկաների ուսուցիչները, ինչպես նաև ուսուցչի օգնականները, իսկ օլիմպիադաների հարցաշարերը նպատակահարմար է, որ կազմեն տվյալ առարկաների ուսուցիչները և ներկայացնեն ուսումնական մաս:

**Արտահայտվեցին՝**

Ս. Ավանեսյանը, Ա. Հովսեփյանը:

Արտահայտվողները կարևորեցին աշակերտների հետ իրականացվող աշխատանքների պատշաճ իրականացումը և նշանակալի արդյունքների արձանագրումը: Նշվեց նաև տարածքային փուլին աշակերտների մասնակցության կարևորության, անհրաժեշտության մասին:

Սերգեյ Ավանեսյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է նախապատրաստվել առարկայական օլիմպիադաների դպրոցական փուլին, կազմել հարցաթերթերը, հարցաշարերը:

**Որոշեցին՝**

Տալ հանձնարարականեր արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նախագահին և անդամ ուսուցիչներին՝ աշակերտների հետ աշխատանքները կազմակերպել ըստ մշակված անհատական պլանի և նախապատրաստել առարկայական օլիմպիադաների դպրոցական փուլի հարցաթերթերն ու հարցաշարերը, ներկայացնել ուսումնական մաս: Հավանության արժանացնել օլիմպիադայի դպրոցական փուլի ժամանակացույցի նախագիծը, հանձնաժողովների, վերահսկողների կազմը (կցվում է):

**Լսեցին 4.**

Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցի մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց ստուգումների արդյունքները, կարևորեց էլեկտրոնային մատենավարության իրականացման կարգի պահպանման անհրաժեշտությունը, նշեց, որ անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել մատենավարության մեջ տեղի ունեցած փոփոխություններին: Մատենավարության հարցում անհրաժեշտ է ստանալ ճիշտ խորհրդատվություն և հետևել գնահատման կարգի մեջ կատարված փոփոխություններին: Գրանցումները կատարել ըստ ՕԹՊ-ների և թույլ չտալ շեղումներ՝ հատկապես գրավոր և գործնական աշխատանքների, ամփոփումների դեպքում:

**Արտահայտվեցին՝**

Ս. Ավանեսյանը:

Սերգեյ Ավանեսյանը նշեց, որ պետք է վերահսկել ուսուցիչների ամենօրյա կատարվող աշխատանքները կապված մատենավարության հետ, որպեսզի խուսափենք հետագա խնդիրներից: Ըստ անհրաժեշտության ժամանակին

օգնություն ցույց տալ ուսուցիչներին, կատարել համապատասխան դիտողություններ և առաջարկություններ՝ մատենավարության վարման կարգի վերաբերյալ:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն նախորդող շրջանում էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման արդյունքները, կատարել էլեկտրոնային մատենավարության պարտադիր կատարողականի վերահսկում, առաջացած խնդիրներն ու հարցերը քննարկել Սերգեյ Ավանեսյանի հետ:

*Լսեցին 5.*

2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողության մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը նշեց, որ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների ու մյուս մեթոդավարումների անդամների կողմից իրականացվել են դասալսումներ, դասերի դիտարկումներ, որոնց ընթացքում արձանագրվել է, որ 3-րդ, 6-րդ և 8-րդ դասարաններում ուսուցիչները հիմնականում ապահովում են նոր ՀՊԶ-ների պահանջները: Դասալսվող ուսուցիչների մոտ առկա էին օրացուցային-թեմատիկ պլանները, օրվա դասի պլանները՝ էլեկտրոնային տարբերակով, մատենավարությունը կազմակերպված էր օրացուցային-թեմատիկ պլաններին համապատասխան: Զեկուցողը նշեց, որ օրվա թեմատիկ պլանների մեջ ըստ պահանջի սահմանված էին տվյալ թեմայի նպատակը, վերջնարդյունքը: Օրվա դասի պլանի գործընթացի քայլերում սահմանված էին այն քայլերը, որոնց համաձայն իրականացվում է դասապրոցեսը: Հստակ նշված էին ռեսուրսներն ու մեթոդները: Զեկուցողը նշեց, որ քանի որ օրվա թեմատիկ պլանի մեջ հստակ սահմանված է տվյալ օրվա թեմայի վերջնարդյունքը, ուսուցիչները կարողանում են պատկերացնել, թե դասի ավարտին ինչ վերջնարդյունքներ պետք է ապահովեն, ինչն ուսուցիչների մոտ հաջողվում է:

Զեկուցողը նշեց, որ առանձնակի ուշադրություն է դարձվել դասապրոցեսին աշակերտների ներգրավվածությանն ու գնահատման վերաբերյալ հարցերին: Աշակերտների ներգրավվածության հետ զեկուցողը նշեց, որ խնդիրը հիմնականում կապված է այն աշակերտների հետ, որոնք հետ են մնում, շեշտեց, որ այդ աշակերտներն ընդգրկվում են երկարօրյա խմբերում: ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ամբողջական ներգրավվումը դասապրոցեսին իրականացվում է հիմնականում ուսուցչի օգնականների օգնությամբ և նրանց համար սահմանված ԱՈՒՊ-ների համաձայն:

Զեկուցողը բոլորի ուշադրությունը հրավիրեց գնահատման հետ կապված հարցերին, նշեց, որ անհրաժեշտ է կիրառել նախորդ տարվա փորձը, որը թույլ կտա իրագործել գնահատման նոր համակարգի պահանջները, որի արդյունքում կարելի է կիրառել այն ամբողջ գործիքակազմը, որն ընձեռում է հայտորոշիչ, ձևավորող, ամփոփիչ գնահատումները:

Զեկուցողն առաջարկեց ուշադրություն դարձնել առարկայի ծրագրով նախատեսված կարողությունների զարգացման, տվյալ թեմայի վերջնարդյունքների զարգացման, ուսումնական գործընթացում աշակերտների ներգրավվածության, ինչպես նաև գնահատման նոր համակարգին և այս ուղղություններով կազմակերպել քննարկումներ:

*Արտահայտվեցին՝*

ՄՄ անդամները

Արտահայտվողները նշեցին, որ համակարծիք են զեկուցողի դիտարկումների հետ, հավելեցին, որ անհրաժեշտ են համարում քննարկումներ կազմակերպել՝ ունեցած գիտելիքները բարելավելու, թարմացնելու ուղղությամբ:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն նախորդող ժամանակահատվածում 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողության մասին

գեկուցումը: ՄՄ նիստերի ընթացքում իրականացնել քննարկումներ առարկայի ծրագրով նախատեսված կարողությունների զարգացման, տվյալ թեմայի վերջնարդյունքների զարգացման, ուսումնական գործընթացում աշակերտների ներգրավվածության, ինչպես նաև գնահատման նոր համակարգի շուրջ:

#### ***Լսեցին 6.***

2-8-րդ դասարաններում «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների դրվածքի ուսումնասիրության մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը նշեց, որ «Երաժշտություն» առարկան տարբերվում է մյուս առարկաներից իր առանձնահատկություններով, դաստիարակում է երեխայի գեղագիտական ճաշակը: Նշեց նաև, գեղագիտական դաստիարակության հիմքում ընկած է հուզական ոլորտի զարգացումը: Երաժշտության դասին երեխան առչվում է, ոչ միայն երաժշտության, այլ նաև գրականության, նկարչության, թատրոնի, կինոյի և արվեստի այլ ճյուղերին, խթանում է հայակական մշակույթը:

Զեկուցողը նշեց, որ «Կերպարվեստ» առարկան իր յուրահատկության, բովանդակության, ինչպես նաև ուսումնական բոլոր առարկաների հետ փոխադարձ կապ ստեղծելու բացառիկ հնարավորության շնորհիվ կոչված է խթանելու սովորողների մտավոր և հոգևոր ներուժի բացահայտումը, զարգացումը և հարստացումը, ընդհանուր աշխարհայացքի ձևավորումը, ձևավորել գեղեցիկը և ներդաշնակը տեսնելու, զգալու, գնահատելու, պահպանելու և արարելու ցանկություն և կարողություն:

Զեկուցողն ավելացրեց նաև, որ դասի հաջող ընթացքի գրավական են դասի նպատակի հստակ գիտակցումը, ուսուցման հնարների, մեթոդների ճիշտ և նպատակային ընտրությունը:

#### ***Արտահայտվեցին՝***

Ս. Ավանեսյանը:

«Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների կատարյալ իմացությունը ապագա անհատի ու քաղաքացու բարոյական կերպարների և արժեքային համակարգի ձևավորման գործում ամենաէականն է: Դասի հաջող ընթացքը պայմանավորված է չափորոշչային պահանջների իրագործմամբ, մեթոդների նպատակամետ գործածությամբ: Դրանց մասին կանխավ հոգալը ուսուցչին վստահություն է ներշնչում, նպաստում դասի բնականոն ընթացքի զարգացմանը և ժամանակի արդյունավետ օգտագործմանը:

#### ***Որոշեցին՝***

Մանկավարժական խորհրդի նիստում առաջարկել 2-8-րդ դասարաններում «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաներից իրականացնել դասավանդման դրվածքի ուսումնասիրություն:

Մ/Մ նախագահ՝

Տնօրենի Ժ/Պ՝

Ա. Աբգարյան

Ս. Ավանեսյան

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ №4**

«28» նոյեմբերի 2024թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էին տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը, ռեսուրս կաբինետի աշխատակիցները**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )
2. Հաղորդում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )
3. Հատուկ մանկավարժի, հոգեբանի, ուսուցչի օգնականների հետ համագործակցություն, ընթացիկ աշխատանքների քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Ծատրյան )
4. Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )
5. Փոխադարձ դասալսումների անհրաժեշտության և քննարկման մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )
6. 2-8-րդ դասարաններում «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների դրվածքի ուսումնասիրության ամփոփում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )

**Հսեցին 1.** Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝** Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման 4-րդ նիստի օրակարգը:

**Հսեցին 2.** Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան )

Զեկուցողը ներկայացրեց արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները, անդրադարձավ կատարված աշխատանքներին և նշեց, որ նախատեսված

աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված ժամկետներում:

*Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախմբի նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

*Լսեցին 3.*

Հատուկ մանկավարժի, հոգեբանի, ուսուցչի օգնականների հետ համագործակցության, ընթացիկ աշխատանքների քննարկման մասին հարցը:  
(զեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

Զեկուցողը նշեց, որ հատուկ մանկավարժի, հոգեբանի և ուսուցչի օգնականների հետ անհրաժեշտ է կազմակերպել ամենօրյա քննարկումներ, ուսումնական պրոցեսում կարևոր է վերլուծություններ կատարել և առաջացած խնդիրները քննարկել հատուկ մանկավարժի, ուսուցչի օգնականի և հոգեբանի մասնակցությամբ: Նշվեց անհատական աշխատանքի կարևորության մասին: Զեկուցողը ներկայացրեց նաև նախորդող ժամանակահատվածում ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների լրացման մասին ինֆորմացիան, շեշտեց, որ աշխատանքները կատարվում են սահմանված պահանջներին համապատասխան: Հավելեց, որ ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ աշխատում են նաև ԳՏՄԱԿ-ի մասնագետները, շեշտեց, որ ըստ սահմանված կարգի երկու ամիսը մեկ անգամ իրականացվում են քննարկումներ ԳՏՄԱԿ-ի ներկայացուցիչների, ուսուցիչների, ուսուցչի օգնականների, հոգեբանի, հատուկ մանկավարժի և ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ծնողների մասնակցությամբ, որին մասնակցում է նաև տնօրինությունը:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Արգարյանը, Ա. Առստամյանը, Հ. Տատինցյանը:

Արաքսյա Առստամյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է և շատ կարևոր հաշվի առնել երեխաների տարիքային փոփոխությունները, քանի որ վարքի փոփոխությունները ևս պայմանավորված են ավելի շատ տարիքային առանձնահատկություններով, կարևորեց աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը և ծնող-ուսուցիչ-աջակցության թիմ համագործակցությունը: Արտահայտվողները կարևորեցին ՕԴՊ-ով սահմանված նպատակների իրագործումը՝ ԱՌԻՊ-ի շրջանակներում:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն նախորդող ժամանակահատվածում ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների լրացման մասին ինֆորմացիան:

*Լսեցին 4.*

Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցը:

(զեկուցող Ա. Արգարյան)

Զեկուցողը մանրամասն ներկայացրեց նախորդող ժամանակահատվածում Էլեկտրոնային մատյանների ստուգման մասին ինֆորմացիան, խոսեց արձանագրված բացթողումների մասին: Ներկաների ուշադրությունը հրավիրեց ամփոփումների, գործնական աշխատանքների գնահատականների ժամանակին Էլեկտրոնային մատյան փոխանցելու վրա:

*Արտահայտվեցին՝*

Ս. Ավանեսյանը

Ավանեսյանը կարևորվեց յուրաքանչյուր ուսուցչի անհատական և պատասխանատու վերաբերմունքի անհրաժեշտությունը մատենավարության գործում: Նշեց, որ ընթացիկ ստուգումների արդյունքում արձանագրվում են թերություններ:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն նախորդող շրջանում Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման արդյունքները

## ***Լսեցին 5.***

Փոխադարձ դասալսումների անհրաժեշտության և քննարկման մասին հարցը:  
(գեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը նշեց փոխադարձ դասալսումների կարևորության մասին, ուսուցիչների միջև համագործակցային մթնոլորտի ձևավորման անհրաժեշտության մասին: Կարևորվեց այն հանգամանքը, որ ուսուցիչները պետք է հնարավոր բոլոր միջոցները կիրառեն, որպեսզի կարողանան նպաստել աշակերտների հետաքրքրությունների ձևավորմանը, ինքնուրույն մտածողության, վերլուծական կարողությունների զարգացմանը: Զեկուցողը ներկայացրեց և անհրաժեշտ համարեց յուրաքանչյուր դասալսումից հետո կազմակերպել քննարկում՝ մ/մ ուսուցիչների մասնակցությամբ, օգնել ուսուցիչներին միջոցներ ձեռնարկել դասի արդյունավետությունը բարձրացնելու, աշակերտների ինքնուրույն կարողությունների և հմտությունների զարգացումը ապահովելու համար: Հիշեցրեց, որ անհրաժեշտ է առավել մեծ ուշադրություն դարձնել նոր ՀՊԶ-ների ներդրման գործնական գործընթացին և շարունակել 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում դասալսումների կազմակերպման և քննարկման ընթացքում նկատված հարցերի ու խնդիրների շուրջ կազմակերպվող քննարկումներին:

## ***Արտահայտվեցին՝***

Ռ. Արզումանյանը, Ա. Հովսեփյանը:

Արտուր Հովսեփյանը նշեց, որ պետք է շարունակել աշխատանքները, որոնք ուղղված են աշակերտների բանավոր գրագետ, ճիշտ խոսելու կարողությունների զարգացմանը, չմոռանալով նաև ուղղագրական խնդիրների մասին:

Արտահայտվողները նշեցին, որ կատարված վերլուծությունները, քննարկումները և դիտարկումները արդյունավետ էին այնքանով, որ հաջորդ դասալսումների ժամանակ նկատված վրիպումներն ու թերությունները մեծամասամբ ուղղված էին:

Ռոբերտ Արզումանյանը նշեց, որ դասերն անց են կացվել համագործակցային և արդի մեթոդների կիրառմամբ, կատարվել են բազմաբովանդակ աշխատանքներ՝ խմբային, անհատական, որտեղ ակնհայտ էր սովորողների համագործակցելու, քննադատելու հանդուրժողականության կարողություններն ու հմտությունները:

## ***Որոշեցին՝***

Ընդունել ի գիտություն փոխադարձ դասալսումների կազմակերպման մասին գեկուցումը, շարունակել փոխադարձ դասալսումներ իրականացնել, համագործակցել նաև այլ մ/մ ուսուցիչների հետ:

## ***Լսեցին 6.***

2-8-րդ դասարաններում «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների դրվածքի ուսումնասիրության ամփոփման մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը, կարևորելով «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների դերը, նշեց, որ դրանք ձևավորում են երեխաների գեղագիտական ճաշակը: Նա նշեց նաև, որ գեղագիտական դաստիարակության հիմքում ընկած է հուզական ոլորտի զարգացումը:

Երաժշտության դասին երեխան առնչվում է, ոչ միայն երաժշտության այլ նաև գրականության, նկարչության, թատրոնի, կինոյի և արվեստի այլ ճյուղերին՝ ծանոթանալով հայակական մշակույթին:

Զեկուցողը նաև նշեց, որ կերպարվեստը իր յուրահատկության, բովանդակության, ինչպես նաև ուսումնական բոլոր առարկաների հետ փոխադարձ կապ ստեղծելու բացառիկ հնարավորության շնորհիվ կոչված է խթանելու սովորողների մտավոր և հոգևոր ներուժի բացահայտումը, զարգացումը և հարստացումը, ընդհանուր աշխարհայացքի ձևավորումը, գեղեցիկը և ներդաշնակը տեսնելու, զգալու, գնահատելու, պահպանելու և արարելու ցանկությունն և կարողությունը:

Զեկուցողը ներկայացրեց կատարած դասալսումների արդյունքները և ավելացրեց, որ յուրաքանչյուր դասալսումից հետո կազմակերպել են քննարկումներ՝ մ/մ ուսուցիչների մասնակցությամբ, որպեսզի օգնեն ուսուցիչներին միջոցներ ձեռնարկել դասի արդյունավետությունը բարձրացնելու, աշակերտների ինքնուրույն կարողությունների և հմտությունների զարգացումը ապահովելու համար:

Զեկուցողն ավելացրեց նաև, որ դասի հաջող ընթացքի գրավական են դասի նպատակի հստակ գիտակցումը, ուսուցման հնարների, մեթոդների ճիշտ և նպատակային ընտրությունը: Զեկուցողը կանգ առավ նաև ուսումնասիրության ընթացքում տեղ գտած ակներև թերությունների վրա, առաջարկեց թերությունները շտկելու տարբերակներ:

Աննա Աբգարյանը նշեց, որ հարցը բոլորովին էլ այն չէ, թե ուսուցիչը մեկ դասաժամի ընթացքում քանի մեթոդ կկիրառի, հարցն այն է, որ գործածած մեթոդը նպատակային, արդյունավետ լինի:

Նա դասալսումների ընթացքում արձանագրել է ինչպես դրական այնպես էլ բացասական երևույթներ՝ կապված դասապրոցեսի հետ: Այսպես՝

- Ուսուցչի ոչ միշտ պլանավորված դասի ներկայանալը
- ՏՀՏ-ների սակավ կիրառությունը դասաժամին
- Դասաժամերին միջառարկայական կապերի սակավ կիրառությունը
- Որոշ դեպքերում սովորողներին հնարավորություն չի ընձեռվում ինքնուրույն գտնել իրենց սխալները:
- Ոչ բոլոր սովորողներն են ներգրավված դասերին

Բայց միևնույն ժամանակ, շատ կարևոր էր, որ ուսուցիչները ձևավորում և ուղղորդում էին սովորողներին՝ դեպի արդյունավետ երաժշտաստեղծագործական գործունեություն՝ ունկնդրում, երգեցողություն, երաժշտառիթմական շարժում, իմպրովիզացիա և այլն, դասերը իրականացվում էր գործնականորեն՝ կիրառելով ձեռք բերված երաժշտատեսական գիտելիքները և հմտությունները, երեխաների մոտ զարգանում է ազգային երաժշտության գիտակ, ազգային ավանդույթները կրող, պահպանող ու սերունդներին փոխանցող անհատ:

Զեկուցողը հավելեց, որ սովորողները հետազոտում, ստեղծում, ներկայացնում, վերլուծում, քննարկում և կապակցում են կերպարվեստային գաղափարներ և ստեղծագործություններ, փորձարկվում էր տարբեր նյութեր, հետաքրքիր աշխատանքներ ստանալու նպատակով: Կարողանում էին ստեղծել պատկերներ, կոլլաժներ, ծավալային աշխատանքներ, ինչպես նաև ստեղծում էին աշխատանքներ ըստ թեմայի, գաղափարի, սկզբունքի, բառակապակցության: Կարևորվում էր արվեստի միջոցով իմաստի արտահայտման փոխանցման գիտակցումն և գնահատումը:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Առստամյանը:

Արտահայտվողը նշեց, որ «Երաժշտություն», «Կերպարվեստ» առարկաների կատարյալ իմացությունը ապագա անհատի ու քաղաքացու բարոյական կերպարների և արժեքների համակարգի ձևավորման գործում ամենաէականն է: Շեշտեց, որ դասի հաջող ընթացքը պայմանավորված է չափորոշչային պահանջների իրագործմամբ, մեթոդների նպատակամետ գործածությամբ: Դրանց մասին կանխավ հոգալը ուսուցչին վստահություն է ներշնչում, նպաստում դասի բնականոն ընթացքի զարգացմանը և ժամանակի արդյունավետ օգտագործմանը:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2-8-րդ դասարաններում «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների դրվածքի ուսումնասիրության ամփոփման մասին հաղորդումը:

|                  |              |
|------------------|--------------|
| Մ/Մ նախագահ՝     | Ա. Աբգարյան  |
| Տնօրենի տեղակալ՝ | Ա. Առստամյան |

**ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N°5**

«26» դեկտեմբերի 2024թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Սոնա Միրզոյան
4. Թամարա Հովհաննիսյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էր տնօրենի պաշտոնակատար Մերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը, ՄԿԱ գծով համակարգող Արմիդա Գևորգյանը, ԴԱԿ Արմինե Հարությունյանը, ուսուցչի օգնական Արփինե Ծատրյանը**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. 2024-2025 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ընթացքում կատարած դասալսումների քննարկում, վերլուծություն և ամփոփում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
4. 2024-2025 ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակի էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)
5. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման 2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակի ժամաքաժանման փոփոխություն և հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
6. 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների հետ կապված աշխատանքը:  
(զեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)
7. 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողություն:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
8. 2024-2025 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ընթացքում իրականացված նախագծային աշխատանքների հաշվետվությունների քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

**Լսեցին 1.**

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝**

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման 5-րդ նիստի օրակարգը:

## **Լսեցին 2.**

Հաղորդում՝ Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները, անդրադարձավ կատարված աշխատանքներին և նշեց, որ նախատեսված աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված ժամկետներում:

## **Արտահայտվեցին՝ Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

## **Լսեցին 3.**

2024-2025 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ընթացքում կատարած դասալսումների քննարկման, վերլուծության և ամփոփման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակի ընթացքում կատարված դասալսումների մասին ինֆորմացիան: Նշեց, որ անհրաժեշտ է հաճախակի կազմակերպել փոխադարձ դասալսումներ, կատարել քննարկումներ, դիտարկումներ, վեր հանել թերությունները, դրանք շտկելու համար համապատասխան միջոցներ ձեռնարկել: Զեկուցողը ներկայացրեց 1-ին կիսամյակի ընթացքում իրականացված դասալսումների արդյունքները:

## **Արտահայտվեցին՝**

Ռ. Արզումանյան, Ա. Առստամյանը:

Արաքսյա Առստամյանը նշեց, որ 2024-2025 ուսումնական տարվանից սկսած դպրոցում դասալսումները, այդ թվում՝ փոխադարձ դասալսումներն արձանագրվում են նոր մշակված հատուկ արձանագրությունների թղթում, որտեղ սահմանված են չափանիշներ, որոնց համապատասխան գնահատվում են դասալսվողները: Առստամյանը հավելեց, որ արձանագրության ձևանմուշը համապատասխանում է Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում գործածվող փաստաթղթերի ցանկի պահանջներին:

Ռոբերտ Արզումանյանը կարևորեց դասալսողների ընթացքում ճիշտ մեթոդների և հնարների կիրառումը, նշվեց, որ դրանք պետք է լինեն նպատակային, տեղին և ներգրավեն բոլոր աշակերտներին: Կարևորվեց դասալսումների ընթացքում համագործակցային մոտեցումներ իրականացնելու անհրաժեշտությունը: Արտահայտվողը կարևոր համարեց արդյունքների ամփոփման ժամանակ ուսուցիչների կողմից ցուցաբերված մոտեցումները, առաջարկները և վեր հանված խնդիրների քննարկման եղանակները:

## **Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակի ընթացքում կատարված դասալսումների արդյունքները (կցվում է ամփոփագիրը):

## **Լսեցին 4.**

2024-2025 ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակի էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց, որ 2024-2025 ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակի ընթացքում էլեկտրոնային մատյանում արձանագրված բացթողումները, նշեց, որ ընթացիկ ուսումնական տարում

մատենավարության բացթողումներն ակնհայտ քիչ են ի տարբերություն նախորդ տարիների:

**Արտահայտվեցին՝**

Ա. Աբգարյանը

Արտահայտվողը նշեց, որ պետք է վերահսկել ուսուցիչների ամենօրյա կատարվող աշխատանքները՝ կապված մատենավարության հետ, հորդորեց լինել առավել ուշադիր, չշեղվել ՕԹՊ-ներից, լինել հետևողական՝ աշխատանքը կատարելուց հետո կրկին ստուգել մատյանը, իսկ խնդիրների դեպքում համագործակցել մ/մ նախագահի, ուսումնական մասի ղեկավարի, իսկ անհրաժեշտության դեպքում նաև էլեկտրոնային կառավարման և դասավանդման մասնագետների հետ:

**Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա 1-ին կիսամյակի էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման ամփոփման մասին ինֆորմացիան:

**Լսեցին 5.**

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման 2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակի ժամաքաժանման փոփոխության և հաստատման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց 2-րդ կիսամյակում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման ժամաքաժանման փոփոխությունները «Երաժշտություն», «Կերպարվեստ», առարկաների հետ կապված: Ներկայացնելով ուսումնական պլանի բոլոր փոփոխությունները Աննա Աբգարյանն անդրադարձ կատարեց նաև «Առողջ ապրելակերպ» առարկայի հետ կապված փոփոխությանը, նշեց, որ 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ և 8-րդ դասարաններում այդ առարկան իրականացվում է պարտադիր խմբակի տեսքով, իսկ 9-րդ դասարանում «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացին տրամադրված ժամաքանակը ձևավորվում է «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի տարեկան ժամաքանակից առանձնացված 14 դասաժամի հաշվին, իսկ «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ծրագրով նախատեսված ուսումնական նյութերը ենթարկվում են թեմատիկ վերաբաշխման՝ պահպանելով տվյալ դասարանի համար Նախարարության հաստատած ծրագրային ամբողջ ծավալը: Զեկուցողը նշեց նաև «Երաժշտություն», «Կերպարվեստ» առարկաների ժամաքանակի փոփոխության մասին, շեշտեց, որ 7-րդ և 8-րդ դասարաններում «Երաժշտություն», և «Կերպարվեստ» առարկաների դասաժամերը փոխանցվում են իրար:

**Արտահայտվեցին՝**

Ս. Ավանեսյանը

Մերգեյ Ավանեսյանը նշեց, որ նախնական դասաբաշխումը կատարելու ժամանակ, ինչպես նաև 2024-2025 ուսումնական տարվա մեկնարկին ևս քննարկվել է փոփոխությունների մասին հարցը: Նշվել են բոլոր այն փոփոխությունները, որոնք սահմանված են օրինակելի ուսումնական պլանով և այդպիսով կատարվել է սահմանված պահանջը:

**Որոշեցին՝**

1. Հավանության արժանացնել 2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակի ժամաքաժանումը (կցվում է):
2. 9-րդ դասարաններում «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացին տրամադրել «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի տարեկան ժամաքանակից առանձնացված 14 դասաժամ, իսկ «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ծրագրով նախատեսված ուսումնական նյութերը ենթարկել թեմատիկ վերաբաշխման՝ պահպանելով տվյալ դասարանների համար Նախարարության հաստատած ծրագրային ամբողջ ծավալը:

**Լսեցին 6.**

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների հետ կապված աշխատանքի մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց 2024-20245 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ընթացքում ԿԱԽԿՈՒ աշակերտների ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների լրացման մասին ինֆորմացիան, շեշտեց, որ աշխատանքները կատարվել են սահմանված պահանջներին համապատասխան: Հավելեց, որ ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ աշխատում են նաև ԳՏՄԱԿ-ի մասնագետները, շեշտեց, որ ըստ սահմանված կարգի երկու ամիսը մեկ անգամ իրականացվում են քննարկումներ ԳՏՄԱԿ-ի ներկայացուցիչների, ուսուցիչներին, ուսուցչի օգնականների, հոգեբանի, հատուկ մանկավարժի և ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ծնողների մասնակցությամբ, որին մասնակցում է նաև տնօրենի տեղակալը:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Առստամյանը:

Արաքսյա Առստամյանը կարևորեց աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը և ծնող-ուսուցիչ-աջակցության թիմ համագործակցությունը, ՕԴՊ-ով սահմանված նպատակների իրագործումը՝ ԱՌԻՊ-ի շրջանակներում և դիտարկման թերթիկների պատշաճ լրացումը:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ընթացքում ԿԱԽԿՈՒ աշակերտների ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների լրացման մասին ինֆորմացիան:

*Լսեցին 7.*

2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողության մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը նշեց, որ նախորդող ժամանակահատվածում տնօրենի պաշտոնակատարի, մեթոդիավորման նախագահի, դասարանների դասղեկների և մեթոդիավորումների անդամների կողմից իրականացվել են դասալսումներ, դասերի դիտարկումներ, որոնց ընթացքում արձանագրվել է, որ 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ուսուցիչները հիմնականում ապահովում են նոր ՀՊԶ-ների պահանջները: Դասալսվող ուսուցիչների մոտ առկա էին օրացուցային-թեմատիկ պլանները, օրվա դասի պլանները՝ էլեկտրոնային տարբերակով, մատենավարությունը կազմակերպված էր օրացուցային-թեմատիկ պլաններին համապատասխան: Զեկուցողը նշեց, որ օրվա դասի պլանների մեջ ըստ պահանջի սահմանված էին տվյալ թեմայի նպատակը, վերջնարդյունքը, ՀՊԶ համապատասխան կողերը, խաչվող հասկացությունները: Օրվա դասի պլանի գործընթացի քայլերում սահմանված էին այն քայլերը, որոնց համաձայն իրականացվում է դասապրոցեսը: Հստակ նշված էին ռեսուրսներն ու մեթոդները: Միևնույն ժամանակ գեկուցողը նշեց, որ որոշակի խնդիրներ նկատվեցին առարկայի ծրագրով նախատեսված կարողությունների զարգացման հետ կապված հատկապես այն դասարաններում, որտեղ աշակերտների խտությունը մեջ է և հնարավոր չի լինում բոլոր աշակերտների մոտ հավասարաչափ իրականացնել կարողությունների զարգացում: Աշակերտների մեծ թվաքանակի հետ կապված նաև ուսուցիչները դժվարանում են բոլոր աշակերտներին հավասարապես ներառել դասապրոցեսին, ավելի շատ ուշադրություն դարձնել նրանց կողմից ինքնուրույն աշխատանքների իրականացմանը: Զեկուցողը նշեց, որ քանի որ օրվա դասի պլանի մեջ հստակ սահմանված է տվյալ օրվա թեմայի վերջնարդյունքը, ուսուցիչները կարողանում են պատկերացնել, թե դասի ավարտին ինչ վերջնարդյունքներ պետք է ապահովեն, ինչն ուսուցիչների մոտ հաջողվում է, եթե դասարանում աշակերտների խտությունը մեծ չէ:

Զեկուցողը, ինչպես նախորդիվ, այս անգամ նույնպես բոլորի ուշադրությունը հրավիրեց գնահատման հետ կապված հարցերին, նշեց, որ հիմնականում

բացթողում է նկատում գնահատման դեպքում: Նախորդ քննարկումներից հետո նկատելի է, որ ուսուցիչները հիմնականում տիրապետում են գնահատման նոր համակարգին, կատարում են սահմանված պահանջները, սակայն խնդիրներ շարունակում են լինել հիմնականում գործիքակազմի հետ կապված:

Զեկուցողն առաջարկեց շարունակել ուշադրության կենտրոնում պահել առարկայի ծրագրով նախատեսված կարողությունների զարգացման, տվյալ թեմայի վերջնարդյունքների զարգացման, ուսումնական գործընթացում աշակերտների ներգրավվածության, ինչպես նաև գնահատման նոր համակարգին վերաբերող հարցերը:

*Արտահայտվեցին՝*

ՄՄ անդամները

Արտահայտվողները նշեցին, որ համակարծիք են զեկուցողի դիտարկումների հետ, հավելեցին, որ անհրաժեշտ են համարում լրացուցիչ դասընթացների՝ նոր ՀՊԶ-ներով ուսուցումն ավելի լիարժեք իրականացնելու նպատակով:

*Որոշեցին՝*

ՄՄ նիստերի ընթացքում իրականացնել քննարկումներ առարկայի ծրագրով նախատեսված կարողությունների զարգացման, տվյալ թեմայի վերջնարդյունքների զարգացման, ուսումնական գործընթացում աշակերտների ներգրավվածության, ինչպես նաև գնահատման նոր համակարգի շուրջ և արդյունքները քննարկել 2 ամիս անց:

*Լսեցին 8.*

2024-2025 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ընթացքում իրականացված նախագծային աշխատանքների հաշվետվությունների քննարկման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը նշեց, որ 2024-2025 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի ընթացքում իրականացվել է 9 նախագծային աշխատանք, որից.

- 6 նախագծային աշխատանք իրականացվել է 7-րդ դասարաններում, որից 2-ը՝ ներառարկայական, 4-ը՝ միջառարկայական: 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում 7-րդ դասարաններում առաջին կիսամյակում նախագծային աշխատանքներ են իրականացվել «Ֆրանսերեն», «ԹԳՀԳ», «Քիմիա», «Հայաստանի պատմություն», «Գրականություն», «Մաթեմատիկա», «Տեխնոլոգիա», «Աշխարհագրություն» առարկաներից: Նախագծային աշխատանքները ղեկավարել են համապատասխան առարկաների ուսուցիչները:
- 3 նախագծային աշխատանք իրականացվել է 8-րդ դասարաններում, որից 1-ը՝ ներառարկայական, 2-ը՝ միջառարկայական: 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում 8-րդ դասարաններում առաջին կիսամյակում նախագծային աշխատանքներ են իրականացվել «Ֆիզիկուլտուրա», «ԹԳՀԳ», «Կենսաբանություն», «Անգլերեն» առարկաներից: Նախագծային աշխատանքները ղեկավարել են համապատասխան առարկաների ուսուցիչները:

Հիմք ընդունելով Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր և այլընտրանքային ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում ուսումնական խմբակների ձևավորման ու գործունեության և ուսումնական նախագծերի իրականացման կարգը, մեթոդավորման որոշումն ու մանկավարժական խորհրդի որոշումը, նախագծային աշխատանքների պաշտպանություններն իրականացվել են առարկայական հանձնաժողովներով, որոնց կազմում ընդգրկվել են տվյալ առարկայի կամ առարկաների ուսուցիչները, մեթոդական միավորման նախագահը, նույն կամ հարակից առարկայի ուսուցիչները, ուսումնական գծով տնօրենի տեղակալը: Զեկուցողը հավելեց, որ կարգի համաձայն բոլոր նախագծերն ու պրոդուկտները հրապարակվել են դպրոցի կայքում, որտեղ դրանց համար ստեղծվել է առանձին էջ:

**Արտահայտվեցին՝**

Նախագծային աշխատանքների ղեկավարները  
Նախագծային աշխատանքների ղեկավարները հանգամանալից ներկայացրին  
իրենց հաշվետվությունները, պրոդուկտները, իրականացման ընթացքում  
առաջացած խնդիրները, ձեռքբերումները:

**Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակի  
ընթացքում իրականացված նախագծային աշխատանքների  
հաշվետվությունները և ներկայացնել տնօրենին՝ հաստատման:

Մ/Մ նախագահ՝

Ա. Աբգարյան

Տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Առստամյան

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N°6**

«31» հունվարի 2025թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էին տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը, ուսուցչի օգնական Արփինե Ծատրյանը:**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղվորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղվորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի ընթացիկ վերախսկողություն:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)
4. Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
5. Օրվա դասի պլանների ներկայացման, թերությունների ու խնդիրների մասին:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)
6. ԱՌԻՊ-ներ, դիտարկման թերթիկներ:  
(զեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

***Լսեցին 1.***

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղվորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

***Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝***

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղվորման 6-րդ նիստի օրակարգը:

***Լսեցին 2.***

Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղվորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդախաղվորման ղեկտեմբեր ամսվա օրակարգի կատարողականը: Ամփոփեց մեթոդախաղվորման նախորդ նիստի արդյունքները, անդրադարձավ կատարված աշխատանքներին և նշեց, որ նախատեսված աշխատանքները կատարվել են:

***Արտահայտվեցին՝***

Ս. Միրզոյան, Ա. Հովսեփյան:

Արտահայտվողները նշեցին քննարկված հարցերի կարևորության ու անհրաժեշտության մասին: Կատարված դասալսումների արդյունքների քննարկումները, դպրոցական առարկայական օլիմպիադաների կազմակերպումը, ծրագրերի կատարողականի ստուգումները, էլեկտրոնային մատենավարության ստուգումների վերլուծությունը հնարավորություն են տալիս առաջացած խնդիրները ժամանակին նկատել և աշխատանքներ տանել շտկելու, վերացնելու համար:

*Որոշեցին՝*

Նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին զեկուցումն ընդունել ի գիտություն: Ուշադրություն դարձնել մեթոդավորման նախորդ նիստերի ժամանակ արձանագրված կետերի քննարկումներին, բացթողումները շտկել ժամանակին:

*Լսեցին 3.*

2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի ընթացիկ վերահսկողության մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց նոր չափորոշիչների ներդրման ընթացքում նախորդող ժամանակահատվածում ի հայտ եկած խնդիրները, նշեց, որ որոշման համաձայն վերահսկողության արդյունքները պետք է քննարկվեն 2 ամիսը մեկ անգամ, միննույն ժամանակ հավելեց. քանի որ ընթացքում ուսուցիչների մոտ հարցեր են առաջանում, ապա անհրաժեշտ է համարում այս նիստի ընթացքում նույնպես քննարկել նոր ՀՊԶ-ների ներդրման հետ կապված հարցերը և ընդունել որոշումներ՝ հետագա աշխատանքները պատշաճ կազմակերպելու համար: Զեկուցողը նաև կարևորեց 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում կատարված դասալսումների և քննարկումների արդյունքում բարձրաձայնվող հարցերի շուրջ տրվող պարզաբանումները:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Աբգարյանը

Աննա Աբգարյանը նշեց, որ նոր չափորոշչային դասարաններում խնդիրներ կան հիմնականում գնահատման նոր սկզբունքների հետ կապված, սակայն ի տարբերություն նախորդ ուսումնական տարվա, 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում բացթողումները բավականաչափ քիչ են, քանի որ ուսուցիչների մեծ մասն արդեն իսկ կարողանում են կիրառել գնահատման նոր սկզբունքները: Այն ուսուցիչները, որոնք ինչ-որ հարցով թերանում են, մեթոդավորման, ուսումնական մասի կողմից իրականացվում են աշխատանքներ:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն նախորդող ժամանակահատվածում 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի ընթացիկ վերահսկողության հետ կապված զեկուցումը:

*Լսեցին 4.*

Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը կարևորեց ուսուցիչների կողմից կատարված աշխատանքները մատենավարության հետ կապված: Նշեց, որ հետևողական վերահսկողության արդյունքում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման ուսուցիչների մոտ կտրուկ նվազել են թերությունները:

*Արտահայտվեցին՝*

Թ. Հովհաննիսյանը, Ռ. Արզումանյանը

Արտահայտվողները նշեցին, որ հետևողական աշխատանքներն օգնում են ուսուցիչներին բարելավել իրենց կարողությունները էլեկտրոնային մատենավարության հարցում, ինչպես նաև կարևորվեց ամենօրյա գրանցումների կատարումը, քանի որ այս դեպքում նվազում է անճշտություններ թույլ տալու հավանականությունը:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն նախորդող ժամանակահատվածում էլեկտրոնային

մատենավարության ստուգման մասին զեկուցումը, շարունակել վերահսկողությունը:

**Լսեցին 5.**

Օրվա դասի պլանների ներկայացման, թերությունների ու խնդիրների մասին:  
(զեկուցող՝ Ս. Ավանեսյան)

Զեկուցողը նշեց, որ որոշ ուսուցիչների մոտ դժվար է իրականացվում 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում օրվա դասի պլանների պատշաճ լրացումը, հավելելով, որ այդ դժվարությունները հիմնականում կապված են նոր չափորոշիչներով դասարաններում գնահատման համակարգի հետ, շեշտեց, որ նրանց մոտ այնքան էլ ճիշտ չի հասկացվել հայտորոշիչ, ձևավորող և ամփոփիչ գնահատման հերթականությունը և դրանց իրականացման սկզբունքները: Զեկուցողը նշեց նաև, որ օրվա դասի պլաններում բացթողումներ թույլ տված ուսուցիչների հետ իրականացվել է անհատական քննարկում, ինչի արդյունքում նրանք ստացել են պարզաբանումներ: Զեկուցողը նշեց, որ ի տարբերություն 2023-2024 ուսումնական տարվա, 2024-2025 ուսումնական տարվա օրվա դասի պլանների մեջ անհրաժեշտ է նշել նաև դասի խնդիրներն ու կարողունակությունները:

**Արտահայտվեցին՝**

ՄՄ անդամները

Արտահայտվողները նշեցին, որ համակարծիք են զեկուցողի դիտարկումների հետ, հավելեցին, որ իրականացվող աշխատանքներն ի տարբերություն 2023-2024 ուսումնական տարվա հեշտ են, քանի որ դասարանների մեծ մասում արդեն իսկ առկա են նախորդ ուսումնական տարվա համար գրված օրվա դասի պլանները, որոնցում անհրաժեշտ է կատարել որոշակի փոփոխություններ, մասնավորապես ավելացնել դասի խնդիրներն ու կարողունակությունները:

**Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն օրվա դասի պլանների ներկայացման, թերությունների ու խնդիրների մասին զեկուցումը:

**Լսեցին 6.**

ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց նախորդող ժամանակահատվածում ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ԱՌԻՊ-ների, ինչպես նաև դիտարկման թերթիկների լրացման մասին ինֆորմացիան, շեշտեց, որ աշխատանքները կատարվել են սահմանված պահանջներին համապատասխան:

**Արտահայտվեցին՝**

Ա. Առտամյանը:

Արաքսյա Առտամյանը կարևորեց աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը և ծնող-ուսուցիչ-աջակցության թիմ համագործակցությունը, ՕԴՊ-ով սահմանված նպատակների իրագործումը՝ ԱՌԻՊ-ի շրջանակներում և դիտարկման թերթիկների պատշաճ լրացումը:

**Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն նախորդող ժամանակահատվածում ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների մասին զեկուցումը:

Մ/Մ նախագահ՝

Տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Աբգարյան

Ա. Առտամյան

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N°7**

«28» փետրվարի 2025թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էին տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը:**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
4. ՕԹՊ-ների փոփոխության մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)
5. 7-9-րդ դասարաններում առարկայափնջերով թեստային գրավոր աշխատանքների հանձնարարման մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

**Լսեցին 1.** Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝**

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման 7-րդ նիստի օրակարգը:

**Լսեցին 2.** Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները, անդրադարձավ կատարված աշխատանքներին և նշեց, որ նախատեսված աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված ժամկետներում:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ

կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

### **Լսեցին 3.**

Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցի մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց Էլեկտրոնային մատյաններում արդեն իսկ արձանագրված բացթողումները, կարևորեց Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման ընթացքին և լրացման կանոնների պահպանմանը: Շեշտեց, որ մատենավարությունն անհրաժեշտ է կազմակերպել օրացուցային-թեմատիկ պլաններին համապատասխան: Զեկուցողը նշեց, որ ի տարբերություն նախորդ ուսումնական տարիների, 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում Էլեկտրոնային մատյաններում արձանագրված թերություններն անհամեմատ քիչ են և ոչ բոլոր ուսուցիչների մոտ են նկատվում:

### **Արտահայտվեցին՝**

ՄՄ անդամները, Ս. Ավանեսյանը

Սերգեյ Ավանեսյանը կարևորեց ուսուցիչների կողմից աշխատանքի բարեխիղճ կատարումը, նշեց, որ միշտ պատրաստ է աջակցել ուսուցիչներին արձանագրված թերությունները, բացթողումները շտկելու ուղղությամբ: Կարևորեց, որ մատենավարությունը կազմակերպվի թեմատիկ հաջորդականությամբ համապատասխան և շեշտեց, որ համաձայն է զեկուցողի հետ, որ 2024-2025 ուսումնական տարում բացթողումներն անհամեմատ քիչ են, իսկ վարչական միջամտություններ առհասարակ չեն կատարվել:

Արտահայտվողները նշեցին, որ ՕԹՊ-ներն ու ՕԴՊ-ներն իսկապես շատ են օգնում պատշաճ մատենավարության իրականացմանը, ինչի մասին բազմիցս նշվել է: Օրվա դասի պլանում հատկապես նոր ՀՊԶ-ներով ուսուցման համար առկա են մի շարք հուշող կետեր:

### **Որոշեցին՝**

Ստուգման արդյունքներն ընդունել ի գիտություն: Պարբերաբար իրականացնել Էլեկտրոնային մատյանի դիտարկումներ, բացթողումներ ունեցող ուսուցիչներին տեղեկացնել դրանց մասին և առաջարկել ողջամիտ ժամանակահատված դրանք վերացնելու համար:

### **Լսեցին 4.**

ՕԹՊ-ների փոփոխության մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը նշեց, որ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Արաքսիա Սվաջյանի 2025 թվականի փետրվարի 21-ին գրության համաձայն եղանակային անբարենպաստ պայմաններից էլնելով հանրապետության դպրոցներում դասերը չեղարկվել են՝ կիսամյակի ընթացքում լրացնելու պայմանով: Գորիսի Յուրի Բախշյանի անվան թիվ 3 հիմնական դպրոցի մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ և տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանի հարամանով փետրվարի 21-ի դասերը տեղափոխվել են 2025 թվականի մարտի 1-ը: Այս ամենի հետ կապված անհրաժեշտություն է առաջացել ժամկետների փոփոխություն կատարել ՕԹՊ-ներում և խիստ հետևել կատարված փոփոխություններին՝ Էլեկտրոնային մատենավարության աշխատանքների կազմակերպման ժամանակ:

### **Արտահայտվեցին՝**

Ս. Ավանեսյանը

Սերգեյ Ավանեսյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է նախատեսվող փոփոխությունները սեղմ ժամկետներում իրականացնել, որպեսզի մատենավարության ընթացքում բացթողումներ և սխալներ չառաջանան:

### **Որոշեցին՝**

ՕԹՊ-ների փոփոխության մասին տեղեկատվություն ընդունել ի գիտություն:

### **Լսեցին 5.**

7-9-րդ դասարաններում առարկայափնջերով թեստային զրավոր

աշխատանքների հանձնարարման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը նշեց, որ վերջին տարիներին հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում իրականացվող բարեփոխումների, նոր ՀՊՉ-ների և ծրագրերի ներդրման պահանջների հետ կապված առաջարկվում է 7-9-րդ դասարաններում առարկայափնջերով թեստային գրավոր աշխատանքներ հանձնարարել: Այս նախաձեռնությամբ նախատեսվում է առարկայական գիտելիքի ստուգումն իրականացնել հետևյալ առարկայափնջերով.

- Անգլերեն, Ֆրանսերեն, Ռուսաց լեզու (8-րդ դասարան),
- Երաժշտություն, Կերպարվեստ (7-րդ դասարան),
- Ֆիզիկա, Քիմիա, Աշխարհագրություն, Կենսաբանություն, ԹԳՀԳ (7-8-րդ դասարան),
- Գրականություն, Հայաստանի պատմություն (7-9-րդ դասարան):

Զեկուցողը առաջարկեց, գրավոր աշխատանքները տալ նոր սկզբունքով՝ էլեկտրոնային եղանակով: Զեկուցողը ներկայացրեց էլեկտրոնային տարբերակով աշխատելու սկզբունքները, խոսեց այն մասին, որ աշակերտներն աշխատելու են թղթերի վրա, սակայն արդյունքները փոխանցելու են էլեկտրոնային տարբերակով կազմված թեստերի մեջ: Նշեց, որ թեստերը կազմված են լինելու յուրաքանչյուր առարկայից 10 հարցից, որոնցից յուրաքանչյուրն ունենալու է 1 միավորի կշիռ: Թեստերի հարցերից յուրաքանչյուրն ունենալու է ճիշտ և սխալ պատասխաններ, որոնցից աշակերտը պետք է ընտրություն կատարի: Աշխատանքն ամփոփելուց հետո, երբ աշակերտը սեղմի ուղարկել կոճակը, կարող է տեսնել գրավոր աշխատանքի արդյունքը:

*Արտահայտվեցին՝*

ՄՄ անդամները

Արտահայտվողները նշեցին, որ ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացվող ուսումնական առարկաների դրվածքի ուսումնասիրության արդյունքներն ամփոփ ներկայացնելու համար և փաստացի եզրահանգումներ կատարելու համար նպատակահարմար է տնօրենության կողմից իրականացվող գնահատման այս եղանակը: Ամփոփիչ գրավոր աշխատանքների այս ձևաչափը ողջունելի է նաև այն իմաստով, որ այն կբարձրացնի սովորողների պատասխանատվության զգացումը և խթանիչ հանգամանք կհանդիսանա կրթության որակի բարելավման համար:

*Որոշեցին՝*

7-9-րդ դասարաններում առարկայափնջերով տալ թեստային գրավոր աշխատանքներ՝ հետևյալ առարկաներից.

- Անգլերեն, Ֆրանսերեն, Ռուսաց լեզու (8-րդ դասարան),
- Երաժշտություն, Կերպարվեստ (7-րդ դասարան),
- Ֆիզիկա, Քիմիա, Աշխարհագրություն, Կենսաբանություն, ԹԳՀԳ (7-8-րդ դասարան),
- Գրականություն, Հայաստանի պատմություն (7-9-րդ դասարան):

Մ/Մ նախագահ՝

Ա. Աբգարյան

Տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Առստամյան

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N°8**

«27» մարտի 2025թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհանիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էին տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը:**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. Փոխադարձ դասալսումների կազմակերպում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
4. Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
5. ՕԴՊ-ների հետ կապված հարցերի քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

**Լսեցին 1.** Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝**

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման 8-րդ նիստի օրակարգը:

**Լսեցին 2.** Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդափափորման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները, անդրադարձավ կատարված աշխատանքներին և նշեց, որ նախատեսված աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված ժամկետներում:

**Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ

կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

### **Լսեցին 3.**

Փոխադարձ դասալսումների կազմակերպման մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը նշեց փոխադարձ դասալսումների կարևորության մասին, ուսուցիչների միջև համագործակցային մթնոլորտի ձևավորման անհրաժեշտության մասին: Կարևորվեց այն հանգամանքը, որ ուսուցիչները պետք է հնարավոր բոլոր միջոցները կիրառեն, որպեսզի կարողանան նպաստել աշակերտների հետաքրքրությունների ձևավորմանը, ինքնուրույն մտածողության, վերլուծական կարողությունների զարգացմանը:

Զեկուցողը ներկայացրեց և անհրաժեշտ համարեց յուրաքանչյուր դասալսումից հետո կազմակերպել քննարկում՝ մեթոդական միավորման ուսուցիչների մասնակցությամբ, օգնել ուսուցիչներին միջոցներ ձեռնարկել դասի արդյունավետությունը բարձրացնելու, աշակերտների ինքնուրույն կարողությունների և հմտությունների զարգացումը ապահովելու համար: Հիշեցրեց, որ անհրաժեշտ է առավել մեծ ուշադրություն դարձնել նոր ՀՊԶ-ների ներդրման գործնական գործընթացին և շարունակել 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում դասալսումների կազմակերպման և քննարկման ընթացքում նկատված հարցերի ու խնդիրների շուրջ կազմակերպվող քննարկումներին:

### **Արտահայտվեցին՝**

Թ. Հովհաննիսյանը, Ս. Միրզոյան

Թամարա Հովհաննիսյանը նշեց, որ պետք է շարունակել աշխատանքները, որոնք ուղղված են աշակերտների բանավոր գրագետ, ճիշտ խոսելու կարողությունների զարգացմանը, չմոռանալով նաև ուղղագրական խնդիրների մասին:

Սոնա Միրզոյանը նշեց, որ դասերն անց են կացվել համագործակցային և արդի մեթոդների կիրառմամբ, կատարվել են բազմաբովանդակ աշխատանքներ՝ խմբային, անհատական, որտեղ ակնհայտ էր սովորողների համագործակցելու, քննադատելու հանդուրժողականության կարողություններն ու հմտությունները:

### **Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն փոխադարձ դասալսումների կազմակերպման մասին գեկուցումը, շարունակել փոխադարձ դասալսումներ իրականացնել, համագործակցել նաև մյուս մեթոդական միավորումների ուսուցիչների հետ:

### **Լսեցին 4.**

Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցը:

(գեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը նշեց, որ Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման արդյունքում արձանագրվել են որոշակի թերություններ: Զեկուցողը ներկայացրեց, որ մինչև մարտ ամիսը որոշ ուսուցիչների մոտ մատյաններում արձանագրվել են բացթողումներ, մասնավորապես, թեմաները չեն լրացվել և հավելեց, որ դրանք անհրաժեշտ են սեղմ ժամկետում վերացնել: Որոշ բացթողումներ են արձանագրվել նոր չափորոշային դասարաններում ամփոփումների գնահատականների ուշ փոխանցման հետ կապված: Շեշտեց, որ անհրաժեշտ է հետևել կարգի պահանջներին և ընթացիկ գնահատականները փոխանցել 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ ամփոփիչ և ԹԳԱ-ների գնահատականները՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

### **Արտահայտվեցին՝**

Ա. Աբգարյանը

Արտահայտվողը նշեց, որ պետք է վերահսկել ուսուցիչների ամենօրյա կատարվող աշխատանքները կապված մատենավարության հետ, որպեսզի խուսափենք հետագա խնդիրներից, ինչպես նաև պահպանվեն կարգով

*Որոշեցին՝*

սահմանված պահանջները: Նաև հիշեցրեց մատենավարության վարման կարգը, հորդորեց լինել ուշադիր գրանցումների հարցում:  
Ընդունել ի գիտություն էլեկտրոնային մատենավարության ընթացիկ ստուգման արդյունքները:

*Լսեցին 5.*

ՕԴՊ-ների հետ կապված հարցերի քննարկման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը նշեց, որ matyan.emis.am համակարգի թեմատիկ պլանների բաժնում արդեն հասանելի են նոր «Դասի ընդլայնված պլան (տարակարգի համար)» և «Գործողություն» հատվածները: Ավելի վաղ մատյանում ավելացել էր նաև դասի նպատակի և վերջնարդյունքի հատվածները: Էլեկտրոնային մատյանում այս 4 հատվածների ավելացումն ուսուցիչներին հնարավորություն է տալիս անմիջապես համակարգում լրացնել դասի պլանը և լրացուցիչ աշխատանք չկատարել: Համակարգում դասի պլանի մեջ դասի նպատակը, վերջնարդյունքը, խնդիրները լրացվում են ինքնաշխատ եղանակով՝ թեմատիկ պլաններից համապատասխան մասերը ներբեռնվում են դասի պլանի մեջ, իսկ «Դասի ընդլայնված պլան (տարակարգի համար)» և «Գործողություն» հատվածներն ուսուցիչները պետք է ըստ անհրաժեշտության լրացնեն, ինչը հնարավորություն է տալիս լրացումները պահպանել նաև հաջորդ ուսումնական տարիների համար, սակայն շեշտեց, որ համակարգում այս պահին առկա են որոշ խնդիրներ և այն որոշակի կերպով խառնում է գրվածքը, ինչը, ենթադրաբար առաջիկայում կշտկվի: Զեկուցողը նշեց նաև, որ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում գործածվող փաստաթղթերի ցանկի նոր խմբագրությունում առկա չէ ուսուցչի կողմից թղթային տարբերակով դասի պլան գրելու անհրաժեշտություն, ինչը ևս մեկ քայլ է ուսուցիչների աշխատանքը թեթևացնելու ուղղությամբ: Զեկուցողն անդրադարձ կատարեց նաև տարակարգի համար դիմող ուսուցիչներին, նշեց, որ այսուհետ նրանք նույնպես կարգով սահմանված դասի պլանները կարող են լրացնել իրենց էլեկտրոնային մատյաններում, ինչը հեշտացնում է փաստաթղթերի լրացումը և ուղարկում: Զեկուցողը հավելեց, որ 2023-2024 ուսումնական տարում բոլոր ուսուցիչները ներկայացրել են իրենց օրվա դասի պլանները, որոնք առկա են ուսումնական մասում՝ էլեկտրոնային տարբերակով: Առկա են նաև 2024-2025 ուսումնական տարվա համար գրված որոշ ուսուցիչների օրվա դասի պլանները, իսկ որոշներին էլ գրված է մասնակի՝ 1-ին կիսամյակի համար կամ մինչև փետրվար-մարտ ամիսներ: Զեկուցողը նշեց նաև դասի խնդիրների ձևակերպման մասին, շեշտեց, որ դրանք դասի պլաններում պետք է արտացոլված լինեն:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, զեկուցողն առաջարկեց 2024-2025 ուսումնական տարվանից սկսած դասի պլանները լրացնել էլեկտրոնային մատյանում դրա համար սահմանված բաժիններում:

*Արտահայտվեցին՝*

Ս. Ավանեսյանը, Ա. Աբգարյանը

Արտահայտվողները կարևորեցին ՕԴՊ-ների մեջ նպատակների և վերջնարդյունքների առկայությունը, իսկ այսուհետ նաև յուրաքանչյուր դասի խնդրի ձևակերպման անհրաժեշտությունն ու «Դասի ընդլայնված պլան (տարակարգի համար)» և «Գործողություն» հատվածների լրացումը, ինչը թույլ կտա ճիշտ պլանավորել և արդյունավետ իրականացնել դասապրոցեսը, իսկ ուսուցչին կազատի կրկնակի աշխատանք կատարելու պարտադրանքից:

*Որոշեցին՝*

Մանկավարժական խորհրդի նիստում առաջարկել 2024-2025 ուսումնական տարվանից սկսած դասի պլանները լրացնել էլեկտրոնային մատյանում դրա համար սահմանված բաժիններում:

|                  |              |
|------------------|--------------|
| Մ/Մ նախագահ՝     | Ա. Աբգարյան  |
| Տնօրենի տեղակալ՝ | Ա. Առստամյան |

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ № 9**

«02» մայիս 2025թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էին տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը, ուսուցչի օգնական Արփինե Ծատրյանը:**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդախաղաղման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդախաղաղման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողություն:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
4. Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
5. Քննական առարկայի հետ կապված հարցերի քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)
6. 2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակում տնօրենության կողմից տրվող գրավոր աշխատանքների արդյունքների ամփոփում:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)
7. 9-րդ դասարանների ավարտական քննությունների հանձնաժողովների կազմերի քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)
8. ԿԱՊԿՈՒ աշակերտներին 9-րդ դասարանների ավարտական քննություններից ազատել:  
(զեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

***Լսեցին 1.***

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդախաղաղման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

***Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝***

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա մեթոդախաղաղման 9-րդ նիստի օրակարգը:

***Լսեցին 2.***

Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդախաղաղման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց մեթոդախաղաղման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները՝ անդրադառնալով կատարված աշխատանքներին, և նշեց, որ նախատեսված

աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված ժամկետներում:

*Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդավարման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

*Լսեցին 3.*

2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողություն:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը նշեց՝ երկամսյա դասալսումների արդյունքում բավականին հարցերի պատասխաններ պարզ են դարձել ուսուցիչների համար: Մարտ-ապրիլ ամիսների ընթացքում ուսուցիչների կողմից կատարված աշխատանքների և կազմակերպված քննարկումների արդյունքում ունենք հստակ պատկերացում և կիրառում՝ գնահատման համակարգի հետ կապված: Այնուհետև ավելացրեց, որ ՀՊԶ-ներին համապատասխան դասերը իրականացվում են նպատակների և վերջնարդյունքների հարցում, ինչպես նաև ճիշտ ժամանակին և սկզբունքով կիրառում են հայտորոշիչ, ձևավորող և ամփոփիչ գնահատումները:

Զեկուցողը կարևորեց ուսումնական մասի ղեկավար՝ Արաքսյա Առստամյանի կողմից տրվող խորհրդատվությունները, որոնք ևս նպաստեցին ՀՊԶ-ների հետ կապված դժվարությունների հաղթահարմանը:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Առստամյան, ՄՄ անդամներ

Արտահայտվողները կարևորեցին հայտորոշիչ թեստերի առկայությունը, ձևավորող և միավորային գնահատման համար օգտագործվող աշխատանքների կիրառումը և նախապես դրանց կիրառման ու ընտրության հարցը: Նշվեց նաև, որ նոր չափորոշային դասարաններում աշխատանքների ճիշտ կազմակերպմանը նպաստել է ուսուցիչների վերապատրաստումները, ՄՄ նիստերի ընթացքում ու կլոր սեղանների շուրջ քննարկումները:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողության մասին զեկուկույցը:

*Լսեցին 4.*

Էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց էլեկտրոնային մատյաններում արդեն իսկ արձանագրված թերություններն ու անհամապատասխանությունները: Նշեց, որ ուսուցիչների մոտ մատյաններում թերություններ չեն արձանագրվել են:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Առստամյանը

Արտահայտվողը նշեց, որ անհրաժեշտ է հետևել տրված ցուցումներին և գրանցումներն ու գնահատումը կատարել ժամանակին, ինչպես նաև խստագույն պահպանել ՕԹՊ-ով սահմանված թեմատիկ հաջորդականությունը:

*Որոշեցին՝*

Ստուգման արդյունքներն ընդունել ի գիտություն: ՄՄ նախագահի կողմից կատարել էլեկտրոնային մատենավարության պարտադիր կատարողականի վերահսկում, հարցերը քննարկել տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանի հետ:

*Լսեցին 5.*

Քննական առարկայի հետ կապված քննարկման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը կարևորեց, որ ժամանակին մեկնարկեն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկայի մեթոդավարումում ընդգրկված «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ստուգողական

նորմատիվների կազմման աշխատանքները, որոնք պետք է լինեն չափորոշային պահանջներին համապատասխան:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Աբգարյանը, Ռ. Արզումանյանը

Արտահայտվողները նշեցին, որ անհրաժեշտ է բավարար ժամանակ հատկացնել աշակերտների ֆիզիկական պատրաստվածությանը, ինչը կնպաստի «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ստուգողական նորմատիվների պատշաճ հանձնմանը:

*Որոշեցին՝*

Կազմել ավարտական ստուգողական նորմատիվները, հավանության արժանացնել ՄՄ նիստում և ներկայացնել տնօրենին՝ հաստատման:

*Լսեցին 6.*

2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակում տնօրենության կողմից տրվող գրավոր աշխատանքների արդյունքների ամփոփման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը նշեց, որ 2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակի ընթացքում առաջին անգամ դպրոցում տնօրենության կողմից գրավոր աշխատանքները տրվում են էլեկտրոնային տարբերակով: Այս սկզբունքով առարկայական գիտելիքի ստուգումն իրականացվել է ոչ միայն «Մայրենի» («Հայոց լեզու») և «Մաթեմատիկա» («Հանրահաշիվ») առարկաներից, այլ նաև հետևյալ առարկայափնջերով.

- 8-րդ դասարաններում՝ «Անգլերեն», «Ֆրանսերեն», «Ռուսաց լեզու»
- 7-րդ դասարաններում՝ «Երաժշտություն», «Կերպարվեստ»
- 7-8-րդ դասարաններում՝ «Ֆիզիկա», «Քիմիա», «Աշխարհագրություն», «Կենսաբանություն», «ԹԳՀԳ»
- 7-9-րդ դասարաններում՝ «Գրականություն» և «Հայաստանի պատմություն»:

Զեկուցողը հիշեցրեց էլեկտրոնային տարբերակով աշխատելու սկզբունքները, խոսեց այն մասին, նշեց, որ աշակերտներն աշխատել են իրենց խելախոսներով (սմարթֆոններով), ինչը զգալիորեն կրճատել է ժամանակը, որն անհրաժեշտ էր առաջադրանքները լուծելու և դրանք թղթային ձևաթղթերում գրանցելու համար: Այս նոր մոտեցումը հնարավորինս նվազեցրել է տեխնիկական սխալների և անճշտությունների հավանականությունը: Միևնույն ժամանակ, այն խթանել է աշակերտների տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կրթական նպատակով օգտագործելու հմտությունների զարգացումը: Գրավոր աշխատանքն ավարտելուց հետո աշակերտներն անմիջապես տեսել են իրենց գնահատականները, ինչպես նաև ճիշտ ու սխալ պատասխանները: Անհրաժեշտության դեպքում դպրոցն աշակերտներին ապահովել է համապատասխան սարքավորումներով և ինտերնետ հասանելիությամբ: Էլեկտրոնային եղանակով գրավոր աշխատանքների անցկացումը նպատակ ուներ արդիականացնել գնահատման գործընթացը, խթանել աշակերտների թվային հմտությունների զարգացումը և բարձրացնել կրթական գործընթացի արդյունավետությունը: Այս նախաձեռնությունը կարևոր քայլ է դեպի ժամանակակից և թվայնացված կրթական միջավայր՝ նպաստելով աշակերտների թվային գրագիտության զարգացմանն ու կրթական արդյունքների բարելավմանը:

Զեկուցողն անդրադարձավ գրավոր աշխատանքների սահմանված կարգով տրվելուն և արդյունքների ամփոփմանը: Ներկայացրեց տնօրենության կողմից տրված գրավոր աշխատանքների արդյունքները, մասնավորապես, կանգ առավ տեղ գտած ակնառու թերությունների վրա:

*Արտահայտվեցին՝*

Ս. Ավանեսյանը, Թամարա Հովհաննիսյանը, Սոնա Միրզոյանը:

Մերգեյ Ավանեսյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է համարում նախապատրաստական աշխատանքների արդյունքում կիրառել այնպիսի մեթոդներ ու հնարներ, որ ապահովվի անկողմնակալ վերաբերմունքը:

Ավանեայանը կարևոր համարեց աշակերտների հետ լրացուցիչ աշխատանքը, ինչպես նաև հիմք ընդունելով գրավոր աշխատանքների արդյունքները, դրանց հիման վրա ընթացիկ աշխատանքային պլանների մշակում՝ կրթության որակի բարելավման ուղղությամբ:

Արտահայտվողները նշեցին նաև այն մասին, որ էլեկտրոնային տարբերակով տնօրենության կողմից գրավոր աշխատանքներ գրելը դպրոցում նորություն է, առաջադրանքների այս տեսակը հնարավորություն է տալիս իրականացնել գիտելիքների բազմակողմանի ստուգում, ինչպես նաև աշակերտներին սովորեցնում է աշխատել թեստերի հետ՝ էլեկտրոնային տարբերակով:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակի տնօրենության կողմից տրված գրավոր աշխատանքների արդյունքները (կցվում է ամփոփագիրը):

*Լսեցին 7.*

9-րդ դասարանների ավարտական քննությունների հանձնաժողովների կազմերի քննարկման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց 9-րդ դասարանների «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ավարտական ստուգարքի հանձնաժողովների կազմերը, նշեց, որ կազմի անդամներն ընտրվել են հիմք ընդունելով հանրակրթական ուսումնական հաստատության սովորողների կողմից կրթական ծրագրերի յուրացման ամփոփիչ ստուգման կամ ատեստավորման անցկացման, սովորողների փոխադրման, ավարտման և ուսումնական տարվա ընթացքում բացակայած սովորողի՝ հաջորդ դասարան կամ հանրակրթության հաջորդ աստիճան փոխադրման կարգը:

*Արտահայտվեցին՝*

ՄՄ անդամները:

Արտահայտվողները նշեցին, որ 9-րդ դասարանների ավարտական քննությունների հանձնաժողովների կազմում առաջադրվել են բոլոր ցանկացողները, ինչպես նաև հաշվի են առնվել հանրակրթական ուսումնական հաստատության սովորողների կողմից կրթական ծրագրերի յուրացման ամփոփիչ ստուգման կամ ատեստավորման անցկացման, սովորողների փոխադրման, ավարտման և ուսումնական տարվա ընթացքում բացակայած սովորողի՝ հաջորդ դասարան կամ հանրակրթության հաջորդ աստիճան փոխադրման կարգի պահանջները, ՀՀ ԿԳՄՄ նախարարի 2022 թվականի փետրվարի 22-ի №10 և 2023 թվականի ապրիլի 12-ի թիվ 495-Ա/2 հրամանները:

*Որոշեցին՝*

Հավանության արժանացնել 9-րդ դասարանների ավարտական քննությունների հանձնաժողովների կազմերը (կցվում է):

*Լսեցին 8.*

ԿԱՊԿՈՒ աշակերտներին 9-րդ դասարանների ավարտական քննություններից ազատելու մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

Զեկուցողը նշեց, որ 9-րդ «Բ» դասարանի աշակերտներ Արեն Ասատրյանի, Լևոն Հայրապետյանի ծնողները դիմում են ներկայացրել, որով խնդրել են իրենց երեխային ազատել 9-րդ դասարանների ավարտական քննություններից:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Առստամյանը

Արտահայտվողը նշեց, որ Արեն Ասատրյանի, Լևոն Հայրապետյանի ծնողների դիմումի համաձայն նրանց պետք է ազատել 9-րդ դասարանների ավարտական քննություններից, հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ տվյալ աշակերտներն ունեն կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք, ինչպես նաև հղում կատարեց հանրակրթական ուսումնական հաստատության սովորողների կողմից կրթական ծրագրերի յուրացման

ամփոփիչ ստուգման կամ ատեստավորման անցկացման, սովորողների փոխադրման, ավարտման և ուսումնական տարվա ընթացքում բացակայած սովորողի՝ հաջորդ դասարան կամ հանրակրթության հաջորդ աստիճան փոխադրման կարգի 9-րդ կետին, որտեղ սահմանվում է, որ ինտելեկտուալ (մտավոր) զարգացման խանգարմամբ պայմանավորված կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողները, ծնողի (նրա օրինական ներկայացուցչի) համաձայնությամբ, կարող են չմասնակցել գիտելիքների ստուգմանը (4-րդ դասարան), ավարտական (9-րդ դասարան) և պետական ավարտական (12-րդ դասարան) քննություններին: Այդ դեպքում նրանց տրվում է պետական նմուշի ավարտական փաստաթուղթ (հիմնական կրթության վկայական և միջնակարգ կրթության ատեստատ)՝ առանց քննական գնահատականների:

**Որոշեցին՝**

Համաձայն Հանրակրթական ուսումնական հաստատության սովորողների կողմից կրթական ծրագրերի յուրացման ամփոփիչ ստուգման կամ ատեստավորման անցկացման, սովորողների փոխադրման, ավարտման և ուսումնական տարվա ընթացքում բացակայած սովորողի՝ հաջորդ դասարան կամ հանրակրթության հաջորդ աստիճան փոխադրման կարգի՝ ԿԱՊԿՈԻ աշակերտներ Արեն Ասատրյանին, Լևոն Հայրապետյանին ազատել 9-րդ դասարանի ավարտական քննություններից:

Ս/Ս նախագահ՝

Ա. Աբգարյան

Տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Առստամյան

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ՄԵԹՈԴՄԵԱՎՈՐՄԱՆ ԱՐՏԱՀԵՐԹՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N°10**

«13» մայիսի 2025թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էին տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը, ուսուցչի օգնական Արփինե Օատրյանը:**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. 9-րդ դասարանների ավարտական նորմատիվների հանձման ժամանակացույցի քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

***Հսեցին 1.***

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

***Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝***

Հաստատել Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիավորման արտահերթ 10-րդ նիստի օրակարգը:

***Հսեցին 2.***

9-րդ դասարանների ավարտական նորմատիվների հանձման նորմատիվների հանձնելու ժամանակացույցի քննարկման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը նշեց, որ 2024-2025 ուսումնական տարում դպրոցի 9-րդ դասարանների աշակերտները նորմատիվներ են հանձնելու «Ֆիզկուլտուրա» առարկայից: Զեկուցողը հավելեց, որ ուսուցչի կողմից ներկայացվել է «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի նորմատիվների սանդղակը, որոնք համապատասխանում են ԳԹԿ-ի կողմից սահմանված բոլոր պահանջներին: Զեկուցողը նշեց նաև, որ նորմատիվների հանձման ժամանակացույցը կազմվել է հաշվի առնելով ԿԳՄՍ նախարարի հրամանը, ինչպես նաև ԳԹԿ-ի կողմից հաստատված ժամանակացույցը:

***Արտահայտվեցին՝***

Ա. Հովսեփյանը, Ռ. Արզումանյանը  
Արտահայտվողները նշեցին, որ նորմատիվների սանդղակը ու ժամանակացույցը համապատասխանում են ԳԹԿ-ի կողմից սահմանված բոլոր պահանջներին:

***Որոշեցին՝***

Հավանության արժանացնել 2024-2025 ուսումնական տարվա 9-րդ դասարանների ավարտական նորմատիվների հանձման ժամանակացույցը (կցվում է):

|                  |              |
|------------------|--------------|
| Մ/Մ նախագահ՝     | Ա. Արզարյան  |
| Տնօրենի տեղակալ՝ | Ա. Առստամյան |

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ № 11**

«26» մայիս 2025թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհաննիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էր տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը, ուսուցչի օգնական Արփինե Ծատրյանը**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդափափորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդափափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողություն:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
4. 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում էլեկտրոնային մատենավարության ստուգում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
5. 2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակի ընթացքում իրականացված նախագծային աշխատանքների հաշվետվությունների քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
6. 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում ԱՌԻՊ-ների, դիտարկման թերթիկների հետ կապված աշխատանքը:  
(զեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

***Լսեցին 1.***

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդափափորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

***Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝***

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա մեթոդափափորման 11-րդ նիստի օրակարգը:

***Լսեցին 2.***

Հաղորդում՝ արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդափափորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց մեթոդափափորման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները՝ անդրադառնալով կատարված աշխատանքներին, և նշեց, որ նախատեսված աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված ժամկետներում:

***Արտահայտվեցին՝***

### **Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության մեթոդավարման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

### **Լսեցին 3.**

2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողություն:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը նշեց, որ 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի արդյունավետ վերահսկողությունը պահանջում է համակարգված մոտեցում՝ ներառելով ծրագրային, կազմակերպչական և գնահատման բաղադրիչներ: Նա կարևորեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում կատարված աշխատանքները՝ կապված ՀՊԶ ներդրման գործընթացի հետ: Նշեց, որ կատարած դիտարկումները, քննարկումներն ու դասալսումները միայն դրական նշանակություն և մեծ աջակցություն եղան 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում դասավանդող ուսուցիչների համար: Զեկուցողի կողմից նշվեց արդեն ունեցած փորձի (2-րդ, 5-րդ և 7-րդ դասարաններ) և վերապատրաստումների ժամանակ ստացած գիտելիքների, հմտությունների և կարողունակությունների մասին: Նախապես պլանավորված աշխատանքների կազմակերպման ընթացքում պարզ դարձան այն արդյունքները, հաջողություններն ու բացթողումները, խնդիրները որոնք արձանագրվեցին տարեվերջին: Կատարված աշխատանքի արդյունքում ուսուցիչները կարողացան ապահովել աշակերտակենտրոն մոտեցում, զարգացնել գիտելիքների, հմտությունների և արժեքների ամբողջական ձևավորում, ինչպես նաև բարելավել կրթության որակը: Միայն կազմակերպված քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում հնարավոր եղավ գործընթացը հաղթահարել ավելի հեշտ և արդյունավետ:

### **Արտահայտվեցին՝**

Ա. Առստամյան, ՄՄ անդամներ

Արտահայտվողները կարևորեցին հայտորոշիչ թեստերի առկայությունը, ձևավորող և միավորային գնահատման համար օգտագործվող աշխատանքների կիրառումը և նախապես դրանց կիրառման ու ընտրության հարցը: Նշվեց նաև, որ նոր չափորոշչային դասարաններում աշխատանքների ճիշտ կազմակերպմանը նպաստել է ուսուցիչների վերապատրաստումները, ՄՄ նիստերի ընթացքում ու կլոր սեղանների շուրջ քննարկումները: Արտահայտվողները կարևորեցին 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում կատարված դասալսումների արդյունքների քննարկումների ժամանակ վեր հանված խնդիրները, տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանի կողմից տրամադրվող խորհրդատվությունները: Նշվեց նաև, որ ՕԹՊ-ներ կազմելու համար անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել ամփոփումներին և գնահատման պահանջներին՝ ըստ ՀՊԶ-ների:

### **Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն 2-3-րդ, 5-8-րդ դասարաններում ՀՊԶ ներդրման գործընթացի վերահսկողության մասին տեղեկատվությունը:

### **Լսեցին 4.**

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը մանրամասն ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում էլեկտրոնային մատենավարության իրականացման ընթացքում արձանագրված բացթողումներն ու թերությունները: Նա նշեց, որ որոշ ուսուցիչների մոտ հայտնաբերվել են անհամապատասխանություններ ՕԹՊ-ների և ՕԴՊ-ների միջև, ինչպես նաև տեխնիկական խնդիրների պատճառով որոշ գնահատականներ չեն պահպանվել: Բացի այդ, որոշ ուսուցիչների համար նորություն էր նոր չափորոշչային դասարաններում նախագծային

աշխատանքների մատենավարության կարգը, որն իրականացվել է ճշգրտորեն առանց շեղումների: Ամփոփելով մատենավարության ստուգման արդյունքները՝ մ/մ նախագահ Մերի Դանիելյանը նշեց, որ ընթացիկ ուսումնական տարում ուսուցիչների կողմից արձանագրված թերություններն էապես նվազել են՝ համեմատած նախորդ տարիների հետ:

*Արտահայտվեցին՝*

Ա. Առստամյանը

Առստամյանն ընդգծեց, որ մատենավարության գործընթացում առանցքային է յուրաքանչյուր ուսուցչի անհատական ու պատասխանատու մոտեցումը: Նշեց, որ ընթացիկ ստուգումների արդյունքում որոշ թերություններ դեռ արձանագրվում են, ուստի կարևոր է հետևողական վերահսկողություն իրականացնել ուսուցիչների առօրյա աշխատանքի նկատմամբ: Առկա խնդիրները պետք է ժամանակին բացահայտվեն, քննարկվեն և վերանայվեն՝ թույլ չտալու համար դրանց խորացումը:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում էլեկտրոնային մատենավարության ստուգման մասին գեկուցումը:

*Լսեցին 5.*

2024-2025 ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակի ընթացքում իրականացված նախագծային աշխատանքների հաշվետվությունների քննարկում:

(գեկուցող՝ Ա. Արզարյան)

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության Մ/Մ նախագահ՝ Աննա Արզարյանը, ներկայացրեց արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդիկավորման անդամ ուսուցիչների կողմից իրականացված նախագծային աշխատանքները: 7-րդ «Ա» «Բ» «Գ» և 8-րդ «Ա» «Բ» «Գ» դասարանների աշակերտները «Երաժշտություն», «Կերպարվեստ», «Ֆիզկուլտուրա» «ՆԶՊ» առարկաներից իրականացրել են նախագծային աշխատանքներ: Ներկայացված աշխատանքները բավականին բովանդակալից և հետաքրքիր էին, ինչպես նաև բազմաբովանդակ և ուսուցողական: Բավականին հետաքրքիր էին նախագծային աշխատանքների պրոդուկտները, որոնցից յուրաքանչյուրը տարբերվում էր իր ոճով և հեղինակային մոտեցմամբ:

*Արտահայտվեցին՝*

ՄՄ անդամները

Արտահայտվողները կարևորեցին նախագծային աշխատանքների կազմակերպչական փուլերը, քանի որ հենց այդ ժամանակ են սովորողները դառնում ավելի հետաքրքրված և ներգրավված ուսումնական գործընթացին, ի հայտ բերելով աշակերտների կարողությունները, ունակությունները և համագործակցային հնարավորությունները: Նշվեց նաև ուսուցիչների դերի և կատարած ուղղորդող աշխատանքների կարևորության մասին: Նախագծային աշխատանքների ղեկավարները իրենց ներկայացրած աշխատությունների մեջ կարևորեցին նախագծային ուսուցման իրականացման համար սովորողների տարիքային առանձնահատկությունները և ֆիզիկական կարողությունների ճիշտ հաշվարկումը, ինչպես նաև թեմաների ճիշտ ընտրությունը:

Թամարա Հովհաննիսյանը նշեց, որ այս դեպքում սովորողները ավելի խորապես են ուսումնասիրում թեման, կարողանում են կապ ստեղծել տեսության ու գործնականի միջև: Նշեց նաև թիմերի կազման հետևողական աշխատանքների մասին՝ անհրաժեշտ համարեց տարբեր կարողություններ ունեցող աշակերտներին ընդգրկել խմբերում, քանի որ այդպես հնարավոր կլինի սովորեցնել թիմային աշխատանքի հնարներն ու մեթոդները:

Ռոբերտ Արզումանյանը կարևորեց այն, որ նախագծային ուսուցումը աշխուժացնում է երեխաների ուսումնական գործընթացը, տարբեր գիտությունների նկատմամբ նորանոր տեղեկություններ ստանալու

ցանկությունը: Այն հնարավորություն է տալիս գործնական հմտություններ զարգացնել, կատարում են հետազոտություններ, տվյալների վերլուծություններ, զարգացնում է նորարական մտածողության և խնդիրների ինքնուրույն լուծման հմտություններ, ինչպես նաև S2S-ի արդյունավետ օգտագործումը:

Ներկաները նշեցին, որ նախագծի մեջ կարևոր դեր է խաղում քայլերի կատարման ճիշտ ընտրությունը, թիմային ընտրություն, նպատակի և հարցերի սահմանում, տեղեկատվության որոնում և վերլուծություն, աշխատանքի պլանավորում և իրականացում, արդյունքների ներկայացում, ինքնավերլուծություն հետադարձ կապ: Իրականացված աշխատանքները փաստեցին, որ աշխատանքի ընթացքում միշտ չէ, որ ամեն ինչ ընթանում է պլանավորվածին համապատասխան: Այս դեպքում ուսուցիչները պետք է օգնեն, քանի որ առաջացած հարցերի պատասխանները ի հայտ են գալիս նախագծի իրականացման ընթացքում:

Նախագծային աշխատանքի ղեկավարները հանգամանալից ներկայացրին հաշվետվությունները ու կատարած աշխատանքները և քննարկումների արդյունքում անդրադարձ կատարեցին մի շարք այլ հարցերի, որոնք առաջացել էին աշխատանքների իրականացման ժամանակ:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա երկրորդ կիսամյակի ընթացքում իրականացված նախագծային աշխատանքների հաշվետվությունները:

*Լսեցին 6.*

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում ԱՌԻՊ-ներով և դիտարկման թերթիկներով իրականացված աշխատանքների ամփոփում:

(գեկուցող՝ Ա. Ծատրյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ԱՌԻՊ-ների կազմման և համապատասխան դիտարկման թերթիկների լրացման գործընթացի վերաբերյալ տեղեկատվություն: Նա ընդգծեց, որ աշխատանքները կազմակերպվել և իրականացվել են հաստատված կարգի ու պահանջների համաձայն՝ ապահովելով ձևաթղթերի ճշգրիտ և ամբողջական լրացում: Շեշտվեց նաև, որ ԱՌԻՊ-ների ձևակերպման ժամանակ հատուկ ուշադրություն է դարձվել աշակերտների անհատական կարիքների, ուսումնական առաջադիմության և հնարավորությունների վրա՝ նպատակ ունենալով ապահովել առավել արդյունավետ և նպատակային ուսուցում:

*Արտահայտվեցին՝*

ՄՄ անդամները

Արտահայտվողները նշեցին, որ ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների ԱՌԻՊ-ների կազմումը հնարավորություն է տալիս ավելի խորությամբ հասկանալու յուրաքանչյուր աշակերտի կարիքները և համապատասխանեցնելու ուսուցումը նրանց կարողություններին: Կարևոր է, որ այս գործընթացը ոչ միայն ձևական չլինի, այլ ծառայի իրական աջակցման նպատակին:

*Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում ԱՌԻՊ-ներով և դիտարկման թերթիկներով իրականացված աշխատանքների մասին տեղեկատվությունը:

Մ/Մ նախագահ՝

Ա. Աբգարյան

Տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Առստամյան

**«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի  
ԱՐՎԵՍՏԻ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ  
ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԻՍՏԻ  
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ №12**

«24» հունիսի 2025թ.

ք. Գորիս

**Նիստին ներկա էին ՄՄ հետևյալ անդամները՝**

1. Աննա Աբգարյան (մ/մ նախագահ)
2. Ռոբերտ Արզումանյան
3. Թամարա Հովհանիսյան
4. Սոնա Միրզոյան
5. Արտուր Հովսեփյան

**Նիստին ներկա էր տնօրենի Ժ/Պ Մերգեյ Ավանեսյանը, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանը, ՄԿԱ գծով համակարգող Արմիդա Գևորգյանը, ԴԱԿ Արմինե Հարությունյանը, ուսուցչի օգնական Արփինե Ծատրյանը Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների ուղղվածությամբ խմբակների ղեկավարներ**

**Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ**

1. Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նիստի օրակարգի հաստատում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
2. Հաղորդում՝ Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
3. 9-րդ դասարանների «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ավարտական ստուգարքի արդյունքների ամփոփում:  
(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)
4. 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված միջոցառումների, բաց դասերի, բաց դաս-միջոցառումների կատարողականի քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
5. 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված արտադասարանական խմբակների կատարողականների քննարկում:  
(զեկուցող՝ Ա. Գևորգյան, խմբավարներ)
6. 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված աշխատանքների հաշվետվությունների քննարկում:  
(զեկուցող՝ ՄՄ անդամներ)
7. 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված դասալսումների ամփոփում:  
(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)
8. 2025-2026 ուսումնական տարվա նախնական ժամաքաժանում:  
(զեկուցողներ՝ Ա. Աբգարյան, Ա. Առստամյան)

***Հստեղծ 1.***

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նիստի օրակարգի հաստատման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց օրակարգի կետերը:

***Արտահայտվեցին՝  
Որոշեցին՝***

Հաստատել 2024-2025 ուսումնական տարվա Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների առարկաների մեթոդավորման 12-րդ նիստի օրակարգը:

## **Լսեցին 2.**

Հաղորդում՝ Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի օրակարգի կատարողականը, ամփոփեց նախորդ նիստի արդյունքները, անդրադարձավ կատարված աշխատանքներին և նշեց, որ նախատեսված աշխատանքները և որոշումները կատարվել են պատշաճ, սահմանված ժամկետներում:

## **Արտահայտվեցին՝ Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդավորման նախորդ նիստի որոշումների կատարման ընթացքի մասին հաղորդումը:

## **Լսեցին 3.**

9-րդ դասարանների «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ավարտական ստուգարքի արդյունքների ամփոփման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Առստամյան)

Զեկուցողը նշեց, որ քննության արդյունքների բարելավման համար անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել ստուգարքի ձևաչափին և աշակերտների գիտակցական մակարդակի բարձրացմանը: Աշակերտների մոտ պետք է սերմանել այն սկզբունքը, որ իրենք սովորում են գիտելիքի, այլ ոչ թե գնահատականի համար: Զեկուցողը խոսեց ստուգարքի արդյունքների մասին, շեշտեց, որ հիմնականում արդյունքները գոհացուցիչ են, ինչպես նաև խոսեց այն աշակերտների մասին, որոնց առաջադիմությունը բարձր չի եղել: Զեկուցողը ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա «Ֆիզկուլտուրա», առարկայի ավարտական ստուգարքի ամփոփագիրը:

## **Արտահայտվեցին՝**

Ա. Աբգարյանը, Ռ. Արզումանյանը

Արտահայտվողները կարևորեցին բացթողումների արձանագրումը, առաջացած խնդիրների շուրջ քննարկումները: Շեշտվեց, որ 2025-2026 ուսումնական տարում ավարտական ստուգարքը պատշաճ մակարդակով անցկացնելու համար պետք է միջոցներ ձեռնարկել ֆիզիկական պատրաստվածության, աշակերտների մոտ ընկերասիրության սերմանման, փոխօգնության, արագ ինքնակազմակերպման սկզբունքի և արագ կողմորոշման հմտության ամրապնդման և բարձրացման ուղղությամբ:

## **Որոշեցին՝**

Ընդունել ի գիտություն 9-րդ դասարանների «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ավարտական ստուգարքի արդյունքների մասին տեղեկատվությունը (կցվում է ամփոփագիրը):

## **Լսեցին 4.**

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված միջոցառումների, բաց դասերի, բաց դաս-միջոցառումների կատարողականի քննարկման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մասնախմբի ուսուցիչների կողմից կազմակերպված բաց դասերի, բաց դաս-միջոցառումների ամփոփ կատարողականը: Նշեց, որ կազմակերպված դասերն ու միջոցառումները ուսուցանող էին, երեխաները կիրառում էին արդի մեթոդներ ու հնարներ, զարգացնում ֆիզիկական և սպորտային կարողությունները ձևավորում ու զարգացնում կարողունակություններն և հմտություններն:

«Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ուսումնասիրման արդյունքում զարգացել էր

առողջ մրցակցության, փոխադարձ համագործակցության, աջակցության գաղափարները, ինչի արդյունքում գրանցված հաղթանակները տվեցին իրենց արդյունքը:

Ձեկուցողը ներկայացրեց բաց դասերի և դաս-միջոցառումների մասին տեղեկատվությունը՝ ըստ հաստատված պլանի:

#### *Արտահայտվեցին՝*

Ա. Առստամյանը, Ա. Հովսեփյանը

Ձեկուցման ընթացքում Արաքսյա Առստամյանը ներկայացրեց բաց և ցուցադրական դասերի կազմակերպման հիմնական պահանջներն ու մոտեցումները: Նշվեց, որ նման դասերը պետք է իրականացվեն հստակ ծրագրավորված և նախապես սահմանված նպատակներով: Միևնույն ժամանակ, դասի կազմակերպման ընթացքում ուսուցիչը պետք է հաշվի առնի ընթացքի հնարավոր տարբերակները և ստեղծի ստեղծագործական, բնական միջավայր, որտեղ աշակերտներն իրենց ազատ և վստահ կզգան:

Շեշտվեց, որ բաց դասերը երբեք չպետք է վերածվեն բեմականացված և նախապես բազմաթիվ փորձերով կառուցված դասերի: Դասի բովանդակությունը և կառուցվածքը պետք է համատեղեն և՛ նախատեսված ծրագիրը, և՛ աշակերտների ազատ արտահայտվելու, ինքնուրույն աշխատելու և ստեղծագործելու հնարավորությունը:

Արաքսյա Առստամյանը կարևորեց նաև հաստատված նվազագույն պահանջների պահպանումը, նշելով, որ բաց դասերի և միջոցառումների կազմակերպման և անցկացման գործընթացը պետք է լիարժեք համապատասխանի սահմանված չափանիշներին:

Այնուհետև իր ելույթում Արտուր Հովսեփյանը կարևորեց դասի հաջողության մեջ աշակերտների դրական տրամադրվածության և ներգրավվածության դերը: Նշվեց, որ դասի արդյունավետությունն ուղղակիորեն պայմանավորված է աշակերտների մասնակցությամբ, հետաքրքրվածությամբ և նախաձեռնողականությամբ:

Արտուր Հովսեփյանը նաև ընդգծեց, որ ուսուցիչը պետք է հանդես գա որպես գործընթացն ուղղորդող, զարգացնող և աշակերտների ազատ, անկաշկանդ մտածողությունը խրախուսող: Նա պետք է պատրաստ լինի դասի ընթացքում հնարավոր անակնկալներին և փոփոխություններին, կարողանա արագ կողմնորոշվել և աջակցել յուրաքանչյուր աշակերտի՝ ստեղծելով վստահության և համագործակցության մթնոլորտ:

Եզրակացություն. Բաց և ցուցադրական դասերի հաջող կազմակերպման կարևոր նախադրյալներն են դասի ծրագրավորվածությունը, չափորոշիչների պահպանումը, ուսուցչի և աշակերտների փոխադարձ համագործակցությունը, ինչպես նաև ստեղծագործական և անկաշկանդ կրթական մթնոլորտի ապահովումը:

#### *Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված միջոցառումների, բաց դասերի, բաց դաս-միջոցառումների մասին զեկուցումը:

#### *Լսեցին 5.*

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված արտադասարանական խմբակների կատարողականների քննարկման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Գևորգյան, խմբավարներ)

Ձեկուցման ընթացքում Արմիդա Գևորգյանը ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում դպրոցի արտադասարանական խմբակների գործունեության հիմնական արդյունքներն ու արձանագրված խնդիրները:

Նախ նշվեց, որ արտադասարանական խմբակները դպրոցական կրթության անբաժանելի մասն են, որոնք նպաստում են աշակերտների

հետաքրքրությունների զարգացմանը, ստեղծագործական ունակությունների խթանմանը և ազատ ժամանակի արդյունավետ կազմակերպմանը:

Միաժամանակ Գևորգյանն ընդգծեց, որ տարվա ընթացքում արձանագրվել են դեպքեր, երբ որոշ խմբավարներ չեն իրականացրել խմբակային աշխատանքը սահմանված օրերին, ինչը բացասաբար է ազդել ոչ միայն խմբակների ակտիվության, այլև աշակերտների ներգրավվածության վրա:

Նա անդրադարձավ նաև խմբակների մատենավարությանը՝ նշելով, որ թե՛ ընթացիկ փուլում, թե՛ ամփոփման ժամանակ հայտնաբերվել են թերություններ, մասնավորապես՝ անփույթ լրացված կամ ոչ ամբողջական մատյաններ, ինչը խոչընդոտում է գործունեության լիարժեք հաշվառման և վերլուծության գործընթացին:

Զեկուցման ավարտին խմբավարներն առանձին-առանձին ներկայացրին իրենց կողմից 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված աշխատանքները՝ հաշվետվությունների տեսքով: Ներկայացված հաշվետվությունները հնարավորություն տվեցին առավել մանրամասն պատկերացում կազմել խմբակային գործունեության ընթացքի, բովանդակության, հաջողությունների, ինչպես նաև առկա բացթողումների մասին:

#### *Արտահայտվեցին՝*

Ա. Առստամյան

Արաքսյա Առստամյանը կարևորեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված արտադասարանական խմբակների գործունեության ընդհանուր արդյունքները՝ ընդգծելով, որ դրանք էական դեր ունեն ոչ միայն աշակերտների անձնական զարգացման, այլև դպրոցի կրթական որակի բարձրացման գործընթացում:

Նա շեշտեց, որ արդյունավետության բարձրացման համար անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր տարի վերլուծել խմբակների գործունեությունը, մանրամասն բացահայտել առաջացած խնդիրները և հաջորդ ուսումնական տարիների ընթացքում կազմակերպել աշխատանքը այնպես, որ այդ խնդիրներն այլևս չկրկնվեն:

Արաքսյա Առստամյանը ներկայացրեց նաև իր և Արմիդա Գևորգյանի կողմից ուսումնական տարվա երկրորդ կիսամյակի ընթացքում իրականացված դիտարկումների արդյունքները: Դիտարկումները կատարվել են խմբակների հանդիպումների և դասերի ընթացքում, ինչը հնարավորություն է տվել իրական ժամանակում գնահատել կազմակերպման որակը, աշակերտների ներգրավվածության մակարդակը և խմբակային աշխատանքի արդյունավետությունը:

Նա ընդգծեց, որ ընդհանուր առմամբ արձանագրված արդյունքները գոհացուցիչ են, և մասնակիցների ակտիվությունը խոսում է այն մասին, որ խմբակային գործունեությունն իրապես հետաքրքիր և կարևորված է աշակերտների կողմից: Միևնույն ժամանակ, Արաքսյա Առստամյանը նշեց, որ որոշ խմբակներում հատկապես նկատվել է աշակերտների ավելի բարձր մասնակցություն և հետաքրքրվածություն, ինչը կարևոր է պահպանել և տարածել նաև մյուս խմբակների փորձի ուսումնասիրության միջոցով:

#### *Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված արտադասարանական խմբակների կատարողականների մասին զեկուցումը:

#### *Լսեցին 6.*

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված աշխատանքների հաշվետվությունների քննարկման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ ՄՄ անդամներ)

Մեթոդախորման նախագահը ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում կատարված աշխատանքների ամփոփ նկարագիրը:

Մասնավորապես՝ ներկայացվեցին ուսումնական տարվա սկզբում հաստատված ժամանակացույցի համաձայն իրականացված և չիրականացված աշխատանքները, արձանագրված հաջողություններն ու բացթողումները: Նշվեց, որ տարվա ընթացքում կազմակերպվել են տարբեր մասնագիտական հանդիպումներ, քննարկումներ և փորձի փոխանակման միջոցառումներ, որոնք նպաստել են ուսուցիչների մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը և աշխատանքային արդյունավետության բարձրացմանը:

Միաժամանակ արձանագրվել են որոշ թերություններ և չիրականացված աշխատանքներ, որոնց պատճառները վերլուծվել են, և արդեն առաջարկվել են համապատասխան լուծումներ:

Մեթոդմիավորման անդամները, իրենց հերթին, ներկայացրին հաշվետվություններ, որոնցում ամփոփված էին ուսումնական տարվա ընթացքում իրենց կողմից իրականացված աշխատանքները, ձեռքբերումները, ինչպես նաև առկա խնդիրներն ու դրանց լուծման առաջարկությունները:

Քննարկումների ընթացքում մանրամասն ներկայացվեցին նաև ԿԱՊԿՈՒ (Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող ուսանողներ) աշակերտների հետ կատարված աշխատանքները: Այս հատվածում ընդգծվեց, որ տարվել է նպատակային և անհատական մոտեցման վրա հիմնված աշխատանք, որը միտված է եղել աշակերտների կարիքների բացահայտմանը, աջակցման տրամադրմանը և նրանց կրթական առաջադիմության խթանմանը:

#### *Արտահայտվեցին՝*

Թ. Հովհաննիսյանը, Ս. Միրզոյանը

Նիստի ընթացքում արտահայտվողները կարևորեցին մեթոդմիավորման նիստում իրականացված ծավալուն քննարկումները և ներկայացված հաշվետվությունների վերլուծությունը: Ըստ նրանց՝ նման ձևաչափով կազմակերպված քննարկումները ոչ միայն հնարավորություն են տալիս գնահատելու կատարված աշխատանքը, այլև վերհանելու թերությունները և մշակելու համապատասխան լուծումներ:

Հատուկ ուշադրություն դարձվեց ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ տարվող աշխատանքների վերլուծությանը: Նշվեց, որ այս ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքը պահանջում է հետևողականություն, համակարգված մոտեցում և ուսուցչի ու ուսուցչի օգնականի միջև արդյունավետ համագործակցություն:

Քննարկումների ընթացքում շեշտվեցին նաև այն հիմնական խնդիրները, որոնք առաջացել են տարվա ընթացքում ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ տարվող աշխատանքում: Մասնավորապես՝ նշվեց, որ որոշ դեպքերում արձանագրվել են անհատական մոտեցման պակաս, մասնագիտական աջակցման որոշ բացեր, ինչպես նաև կազմակերպչական դժվարություններ, որոնք խոչընդոտել են ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների լիարժեք ներգրավվածությունը ուսումնական գործընթացին:

#### *Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում մեթոդմիավորման անդամների կողմից իրականացված աշխատանքների հաշվետվությունների մասին զեկուցումը:

#### *Լսեցին՝ 7.*

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված դասալսումների ամփոփման մասին հարցը:

(զեկուցող՝ Ա. Աբգարյան)

Զեկուցողը ներկայացրեց 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում դպրոցում իրականացված դասալսումների ընդհանուր պատկերը, արձանագրված արդյունքները և դրանց հիման վրա կազմակերպված աշխատանքները:

Նշվեց, որ ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված դասալսումները

հնարավորություն են տվել գնահատելու դասապրոցեսի կազմակերպման որակը, ուսուցչական գործունեության արդյունավետությունը և առկա խնդիրները: Դասալսումների արդյունքում պատրաստված և քննարկված արձանագրությունները կարևոր դեր են ունեցել դասապրոցեսի բարելավման ուղղությամբ տարվող աշխատանքների մեջ:

Զեկուցողը շեշտեց, որ անգամ ամենալավ պլանավորված և նախապատրաստված դասերի ընթացքում ևս կարող են լինել հայտ գալ խնդիրներ, որոնք պահանջում են օպերատիվ լուծումներ, ճկուն մոտեցումներ և ստեղծագործական մտածողություն: Դասալսումների նպատակն է ոչ թե միայն բացահայտել թերություններ, այլև աջակցել ուսուցիչներին՝ գտնելու լուծումներ և զարգացնելու դասավանդման գործընթացը:

Մանրամասն անդրադարձ եղավ նաև հաջողված և արդյունավետ դասերին, որոնք իրենց կառուցվածքով, մեթոդաբանությամբ և աշակերտների ներգրավվածությամբ առանձնացել են բարձր արդյունքներով:

Զեկուցողը կարևորեց դասալսումներին տնօրենի Ժ/Պ Սերգեյ Ավանեսյանի, տնօրենի տեղակալ Արաքսյա Առստամյանի, ՄԿԱ գծով համակարգող Արմիդա Գևորգյանի, մեթոդավարման անդամների և մյուս մեթոդավարությունների ներկայացուցիչների ակտիվ մասնակցությունը: Նրանց ներգրավվածությունն ու դիտարկումների արդյունքում ծավալված մասնագիտական քննարկումները նպաստել են ոչ միայն խնդիրների արձանագրմանը, այլև դրանց լուծման ճանապարհների մշակմանը:

#### *Արտահայտվեցին՝*

Թ. Հովհաննիսյանը

Նիստի ընթացքում իր խոսքն արտահայտեց նաև Թամարա Հովհաննիսյանը: Նա կարևորեց դասալսումների և դրանց ուղեկցող կազմակերպված քննարկումների նշանակությունը՝ ընդգծելով, որ դրանք էականորեն նպաստում են դասի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսումնական գործընթացում արձանագրված թերությունների շտկմանը, ինչպես նաև ուսուցիչների միջև փորձի փոխանակմանը:

Թամարա Հովհաննիսյանը հատուկ շեշտեց, որ դասալսումների ընթացքում արվող դիտողությունները և նկատողությունները պետք է դիտարկվեն որպես կառուցողական մոտեցման մաս, որոնք նպատակ ունեն աջակցելու ուսուցիչներին՝ դասապրոցեսի որակը բարձրացնելու և ավելի բարձր արդյունքներ արձանագրելու համար:

Նրա խոսքով՝ նման ձևաչափով համագործակցությունը նպաստում է ոչ միայն առկա թերությունների շտկմանը, այլև առողջ մասնագիտական մթնոլորտի ձևավորմանը, որտեղ յուրաքանչյուր ուսուցիչ կարող է բաց, անկաշկանդ կերպով կիսվել փորձով, քննարկել խնդիրներն ու ստանալ անհրաժեշտ աջակցություն:

#### *Որոշեցին՝*

Ընդունել ի գիտություն 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված դասալսումների արդյունքների ամփոփման մասին զեկուցումը (կցվում է ամփոփագիրը):

#### *Լսեցին՝ 8.*

2025-2026 ուսումնական տարվա նախնական ժամաբաժանման մասին հարցը: (զեկուցողներ՝ Ա. Աբգարյան, Ա. Առստամյան)

Զեկուցման ընթացքում Արաքսյա Առստամյանը հանգամանալի կերպով ներկայացրեց այն բոլոր փոփոխությունները, որոնք նախատեսվում են 2025-2026 ուսումնական տարում՝ կապված նոր չափորոշչային պահանջների ներդրման հետ: Նա անդրադարձավ կրթական ծրագրերի բովանդակային և կառուցվածքային փոփոխություններին, ընդգծելով, որ դրանք միտված են ուսումնական գործընթացի արդիականացմանը և աշակերտակենտրոն մոտեցումների խորացմանը:

Այնուհետև Աննա Աբգարյանը տեղեկացրեց, որ 2025-2026 ուսումնական

տարվանից դպրոցում բոլոր դասարաններում ժամաքաշխումը պետք է իրականացվի նոր չափորոշիչների հիման վրա: Համապատասխանաբար, որոշ առարկաների ժամաքանակի մեջ նախատեսվում են փոփոխություններ, որոնց վերաբերյալ վերջնական հստակեցումները կիրականացվեն առաջիկայում:

Զեկուցողները առաջարկեցին այդ փոփոխությունների վերջնական հաստատումից հետո կազմակերպել 2025 թվականի օգոստոսին անցկացվող առաջին նիստը՝ առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնելով 4-րդ և 9-րդ դասարաններում նախատեսվող փոփոխությունների մանրամասն քննարկմանը: Նշվեց, որ սպասվող փոփոխությունները չեն սահմանափակվելու միայն ժամաքանակի հետ կապված հարցերով, այլև կանդրադառնան նաև առարկայացանկի վերանայմանը:

Մասնավորապես, առաջարկվեց 2025-2026 ուսումնական տարվանից սկսած 9-րդ դասարաններում «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների փոխարեն ներմուծել «Արվեստ» առարկան, ինչը, ըստ զեկուցողների, ավելի հետաքրքիր և կիրառելի կլինի տվյալ տարիքի աշակերտների համար:

Բացի այդ, դիտարկվեց նաև 2026-2027 ուսումնական տարվանից սկսած նույն մոտեցումը կիրառելու հնարավորությունը 8-րդ դասարանների համար՝ «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների փոխարեն «Արվեստ» առարկայի ներառմամբ: Այս առաջարկի հիմնավորումը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ «Արվեստ» առարկան միավորում է տարբեր արվեստագիտական բաղադրիչներ և առավել ամբողջական պատկերացում է տալիս աշակերտներին արվեստի ոլորտի մասին՝ խթանելով նրանց հետաքրքրությունը և ստեղծագործական կարողությունները:

Եզրակացություն.

- Ակնկալվում են նոր չափորոշչային պահանջների ներդրում և ծրագրային փոփոխություններ,
- Անհրաժեշտ է մինչև նոր ուսումնական տարվա մեկնարկը կազմակերպել խորհրդակցություններ և հստակեցնել բոլոր փոփոխությունները,
- Առաջարկվում է «Արվեստ» առարկայի ներմուծում 9-րդ և հեռանկարային տեսանկյունից՝ 8-րդ դասարաններում՝ նպատակ ունենալով բարելավել ուսումնական գործընթացը և բարձրացնել աշակերտների հետաքրքրությունը:

#### *Արտահայտվեցին՝*

Ռ. Արզումանյանը, Ս. Միրզոյանը

Նիստի ընթացքում արտահայտվողները կարևորեցին, որ 2025-2026 ուսումնական տարվա պլանավորման և նախապատրաստման գործընթացում անհրաժեշտ է հաշվի առնել հատկապես 4-րդ և 9-րդ դասարաններում նախատեսվող առարկայական փոփոխությունները:

Նշվեց, որ այդ փոփոխությունները կվերաբերեն ոչ միայն «Արվեստ» առարկային, այլև «Ֆիզկուլտուրա» առարկային, որոնց բովանդակությունն ու դասաժամերի կառուցվածքը ևս ենթակա են վերանայման և համապատասխանեցման նոր չափորոշիչներին:

Սոնա Միրզոյանն իր խոսքում ընդգծեց, որ անհրաժեշտ է 2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում ստացած փորձը դարձնել կիրառելի և արդյունավետ գործիք առաջիկա փոփոխությունների պատշաճ իրականացման համար: Նա շեշտեց, որ նոր ուսումնական տարվա նախապատրաստման ընթացքում անհրաժեշտ է ոչ միայն կատարել շտկումներ և ճշգրտումներ, այլ նաև նախաձեռնել փոփոխություններ՝ ըստ իրական պահանջների և անհրաժեշտությունների:

#### *Որոշեցին՝*

- Մանկավարժական խորհրդի նիստում առաջարկել 9-րդ դասարաններում «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների

փոխարեն ներդնել «Արվեստ» առարկան: Հետագայում նաև դիտարկել 8-րդ դասարանների համար՝ «Երաժշտություն» և «Կերպարվեստ» առարկաների փոխարեն «Արվեստ» առարկայի ներդրումը:

- Ընդունել ի գիտություն 2025-2026 ուսումնական տարվա նախնական ժամաբաժանումը (կցվում է):

|                  |       |              |
|------------------|-------|--------------|
| Մ/Մ նախագահ՝     | _____ | Ա. Աբգարյան  |
| Տնօրենի տեղակալ՝ | _____ | Ա. Առստամյան |

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

Առարկայական մեթոդական միավորման արձանագրությունների ամփոփման

2024-2025 ուսումնական տարվա ընթացքում Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդմիավորումը գումարել է 12 նիստ, որոնց համար կազմվել է 12 արձանագրություն:

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդմիավորման նիստերի տվյալները՝ ստորև.

| №  | ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐԸ | ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄՍԱԹԻՎԸ | ՔՆՆԱՐԿՎԱԾ ՕՐԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ |
|----|-----------------------|-------------------------|--------------------------------------|
| 1  | 1                     | 27.08.2024              | 12                                   |
| 2  | 2                     | 26.09.2024              | 5                                    |
| 3  | 3                     | 24.10.2024              | 6                                    |
| 4  | 4                     | 28.11.2024              | 6                                    |
| 5  | 5                     | 26.12.2024              | 8                                    |
| 6  | 6                     | 31.01.2025              | 6                                    |
| 7  | 7                     | 28.02.2025              | 5                                    |
| 8  | 8                     | 27.03.2025              | 5                                    |
| 9  | 9                     | 02.05.2025              | 8                                    |
| 10 | 10                    | 13.05.2024              | 2                                    |
| 11 | 11                    | 26.05.2025              | 6                                    |
| 12 | 12                    | 24.06.2025              | 8                                    |

Արվեստի, ֆիզիկական կրթության և անվտանգ կենսագործունեության առարկաների մեթոդմիավորման սույն արձանագրությունների մատյանը կազմված է 61 էջից:

Մ/Մ նախագահ՝

Տնօրենի տեղակալ՝

Ա. Աբգարյան

Ա. Առստամյան

«24» հունիսի 2025թ.